

บทที่ 4

ผลการทดลองและวิจารณ์ผลการทดลอง

4.1. การทดลองครั้งที่ 1 ศึกษาผลของการใช้สัดส่วนและอัตราปุ๋ยไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม

4.1.1. ผลการวิเคราะห์ดิน

ดินบริเวณแปลงทดลองของภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นดินในชุดสันทราย(San Sai Soil Series) ซึ่งเป็นดินอยู่ในอันดับ Alfisols อันดับย่อย Endoaqualfs กลุ่มดินย่อย Aeroc วงศ์ดิน Coarse-Loamy, Siliceous, Isohyperthermic ชั้นวินิจฉัยดินบน Ochric และชั้นวินิจฉัยดินล่าง Argillic มีลักษณะดินลึกลับมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินทรายปนดินร่วน สีพื้นเป็นสีเทา สีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาลเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่ และอาจพบศิลาแลงอ่อน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงปานกลาง(pH 4.5 – 6.0) ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย สีเทา สีเทาอ่อน หรือสีเทาปนชมพู มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง หรือสีน้ำตาลแก่ มีปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง(pH 6.0 – 8.0) อาจพบศิลาแลงอ่อนสีแดงบ้างเล็กน้อย ชุดดินสันทรายเกิดจากตะกอนน้ำพัดพาพบบริเวณตะพักลำน้ำ และที่ราบระหว่างภูเขา ลักษณะการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีการซึมผ่านของน้ำเข้าไปในดินได้ช้าและการไหลบ่าของน้ำค่อนข้างช้า สภาพพื้นที่ราบถึงค่อนข้างราบ มีความลาดชันประมาณ 0-2 % ดินมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ข้อจำกัดของการใช้ประโยชน์มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และได้ชั้น ไถพรวนมักแน่นทึบ รากพืชชอนไชยาก พื้นที่ทำการทดลองในครั้งนี้มีผลการวิเคราะห์ดิน ดังนี้

pH	5.21
อินทรีย์วัตถุ (O.M.)	1.72 %
ไนโตรเจนทั้งหมด (Total N)	0.17 %
ฟอสฟอรัส (P)	154.42 mg/kg
โพแทสเซียม (K)	131.30 mg/kg
ความต้องการปุ๋ยของดิน (LR)	287.00 kg/rai

จากผลการวิเคราะห์ดิน พบว่า มีความเป็นกรดจัด แต่ดินพริกต้องการค่า pH ที่ประมาณ 6.0-6.8 จึงต้องทำการปรับสภาพ pH ในดิน โดยการใส่ปูนขาวลงไปเพื่อให้ pH มีค่าสูงขึ้นพอเหมาะกับการเจริญของต้นพริก ปริมาณอินทรีย์วัตถุอยู่ในช่วงต่ำ ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดต่ำ แต่มีฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมอยู่ในปริมาณสูงมาก เนื่องจากพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่สำหรับการวิจัยที่มีการทดลองเพาะปลูกพืชอยู่ตลอดเวลา จึงมีการใส่ปุ๋ยธาตุหลักเพื่อบำรุงพืชที่ปลูก และจากการใส่ปุ๋ยลงไปดินทุกครั้งทำการเพาะปลูกพืช ทำให้เกิดการสะสมของธาตุในดิน โดยเฉพาะฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม ค่าฟอสฟอรัสที่วิเคราะห์ออกมาได้นั้นเป็นการวัดปริมาณฟอสฟอรัสบางส่วนที่มีอยู่ในดินซึ่งเป็นส่วนที่พืชสามารถนำมาใช้ได้ (available phosphorus) ซึ่งอยู่ทั้งในรูปของที่ละลายน้ำได้ (water soluble) และที่ละลายในกรดซิตริก (citrate soluble) เนื่องจากฟอสฟอรัสเป็นธาตุที่ถูกตรึงในดินได้ง่าย เมื่อใส่ลงไปดินจะถูกทำปฏิกิริยากับธาตุต่าง ๆ ที่อยู่ในดินให้กลายเป็นสารประกอบที่ละลายน้ำได้ยาก ส่งผลให้ความเป็นประโยชน์ที่พืชจะนำไปใช้ได้ทันทีลดลง (มุกดา, 2544) ส่วนปริมาณโพแทสเซียมที่วิเคราะห์ออกมาในปริมาณที่สูงก็เช่นเดียวกันเนื่องมาจากการใส่ปุ๋ยเคมีติดต่อกันจนสะสมในดิน (สุชาติ, 2546) แต่ธาตุโพแทสเซียมอาจถูกชะล้างหรือถูกตรึงโดยแร่ดินเหนียว ทำให้พืชไม่สามารถดูดใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (ไพบูลย์, 2546) แต่ธาตุไนโตรเจนนั้นแม้จะมีการเพาะปลูกที่ต้องใส่ปุ๋ยธาตุอาหารหลักติดต่อกัน แต่ในดินมักสูญเสียธาตุไนโตรเจนได้ง่าย เนื่องจากการชะล้างบริเวณหน้าดินและการระเหยสู่ชั้นบรรยากาศในรูปก๊าซและถูกนำไปใช้โดยสิ่งมีชีวิตอื่นๆ เช่น พวกจุลินทรีย์ดิน จึงเหลือสะสมในดินในปริมาณไม่มากและในบางครั้งสูญเสียไปมากกว่าที่พืชดูดไปใช้ประโยชน์ได้

4.1.2. ผลของปุ๋ยต่อการเจริญของต้นพริก

ความสูงของต้นพริก ทำการวัดความสูงของต้นพริกในช่วงเวลาต่างๆ พบว่า ช่วงแรกของการเจริญเติบโต ดำรับการทดลองต่างๆ แทบจะไม่ทำให้ความสูงของต้นพริกมีความแตกต่างกัน แต่เมื่อถึงระยะ 41 วันหลังการย้ายปลูก พบว่า อิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม (N:P:K) นั้นมีผลต่อการเจริญด้านความสูงต้นพริกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต้นพริกมีความสูงที่สุดอยู่ในตำรับ N₂:P₀:K₀ ที่ความสูง 55.0 ซม. แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในตำรับ N₀:P₀:K₀, N₀:P₀:K₁, N₁:P₀:K₀, N₁:P₁:K₀, N₂:P₀:K₁ และ N₂:P₁:K₁ ที่ระยะ 57 วันหลังการย้ายปลูก พบว่า ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในตำรับที่ N₁:P₁:K₀ มีความสูงของต้นพริกสูงสุด คือ 65.0 ซม. แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับต้นพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับ N₀:P₀:K₁, N₁:P₀:K₀, N₁:P₀:K₁, N₁:P₁:K₁, N₂:P₀:K₀, N₂:P₀:K₁,

N2:P1:K0 และ N2:P1:K1 (ตาราง 5) นอกจากนี้อิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และ โพแทสเซียม(N:P:K)มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว อิทธิพลของระดับไนโตรเจน อย่างเดียวยังมีผลต่อการเจริญเติบโต โดยในต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจน โดยในระยะแรกความสูงของต้นพริกยังไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อระยะ 57 วันหลังการย้ายปลูก จะพบว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนจะมีความสูง ต้นพริกที่ต่ำที่สุด แนวโน้มของต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนมีความแตกต่างกันระหว่างต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนและไม่ได้รับไนโตรเจนเมื่อต้นพริกมีอายุเพิ่มขึ้น (ภาพ 3) และเมื่อต้นพริกได้รับไนโตรเจนและได้รับฟอสฟอรัสรวมไปด้วยจะทำให้ความสูงของต้นพริกมีความสูงเพิ่มขึ้น ซึ่งอิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนและฟอสฟอรัสในตำรับ N0:P1 จะมีความสูงน้อยกว่าตำรับที่ไม่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสเล็กน้อย (ภาพ 4) เมื่อพิจารณาเฉพาะระดับของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม พบว่าไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตด้านความสูงของพริก

ในช่วงแรกของการเก็บข้อมูลความสูงของต้นพริกยังไม่มีความแตกต่างกัน และการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเริ่มที่ 30 วันหลังการย้ายปลูกเห็นได้ว่า หลังจากการใส่ปุ๋ยครั้งแรกความสูงของต้นพริกเริ่มมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอิทธิพลของปุ๋ยไนโตรเจนทำให้ต้นพริกมีความแตกต่างกับต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ภาพ 3) มุกดา(2544) และสุชาติ(2546) กล่าวว่า หากต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนจะกระตุ้นการเจริญเติบโต โดยเฉพาะการเจริญเติบโตด้านลำต้น ส่วนฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมก็มีผลช่วยให้ความสูงของต้นพริกเพิ่มขึ้น แต่ในการทดลองพบว่า ต้นพริกที่ได้รับธาตุทั้งสองนั้น ไม่ได้มีความแตกต่างกับต้นพริกที่ไม่ได้รับ เนื่องจากพื้นที่ที่นำมาทำการทดลองมีธาตุฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมในดินมาก และธาตุฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมที่เพิ่มลงไปดินก็ไม่ได้ส่งผลให้ความสูงของต้นพริกเพิ่มขึ้น

ซึ่งมีผลคล้ายคลึงกับการทดลองของ Naeem (2002) ที่ศึกษาอิทธิพลของปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่มีต่อต้นพริก(*Capsicum annum* L.) พบว่า ความสูงของต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนนั้น จะสูงกว่าและแตกต่างกันทางสถิติกับต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจน และความสูงต้นพริกจะเพิ่มขึ้นเมื่อใส่ร่วมกับปุ๋ยฟอสฟอรัส ซึ่งเมื่อเทียบต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับเดียวกันแล้วต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยฟอสฟอรัสลงไปในระดับที่มากขึ้นจะมีความสูงของต้นพริกมากขึ้น รวมไปถึงการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนร่วมกับโพแทสเซียมก็มีผลเช่นเดียวกัน Lal and Pundrik(1971) ได้สนับสนุนว่า หากมีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนและมีธาตุอื่นเข้าร่วมด้วยจะช่วยให้ความสูงของต้นเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ กฎของปัจจัยที่มีอยู่จำกัด(Law of minimum) ที่ Justus von Liebig (1803-1873) อ้างโดยมุกดา (2544) กล่าวว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชนั้น ไม่สามารถขาดปัจจัยใดไปได้

และหากปัจจัยใดที่พืชได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการแล้วจะเป็นตัวจำกัดการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช แม้ว่าจะมีปัจจัยอย่างอื่นที่เพียงพอก็ตาม

ตาราง 5 ความสูงของต้นพริก(ชม.) ที่ได้รับปุ๋ยระดับต่าง ๆ หลังการย้ายปลูก

วิธีการ	ระยะเวลาหลังการย้ายปลูก(วัน)					
	13	21	28	35	41	57
ระดับปุ๋ย N:P:K						
N0:P0:K0	12.00	19.50	27.25	40.00	50.25 ^{abcd}	56.25 ^{bc}
N0:P0:K1	13.00	19.25	28.75	40.25	51.25 ^{abc}	58.62 ^{abc}
N0:P1:K0	12.75	19.25	27.75	38.25	47.50 ^{bcd}	55.37 ^{bc}
N0:P1:K1	12.75	18.00	27.00	37.00	46.00 ^{cd}	53.50 ^c
N1:P0:K0	12.25	19.50	27.75	39.00	49.75 ^{abcd}	58.12 ^{abc}
N1:P0:K1	11.75	19.25	27.75	38.25	48.50 ^{bcd}	63.50 ^{ab}
N1:P1:K0	13.00	20.25	29.00	41.00	53.75 ^{ab}	65.00 ^a
N1:P1:K1	13.25	18.25	25.75	38.25	48.25 ^{bcd}	58.25 ^{abc}
N2:P0:K0	12.75	18.52	28.50	40.75	55.00 ^a	63.50 ^{ab}
N2:P0:K1	12.25	19.00	26.75	38.75	49.00 ^{abcd}	61.12 ^{abc}
N2:P1:K0	13.75	19.00	28.00	40.50	44.25 ^d	62.25 ^{ab}
N2:P1:K1	13.00	20.00	28.75	41.00	53.50 ^{ab}	64.75 ^a

เทียบความสัมพันธ์

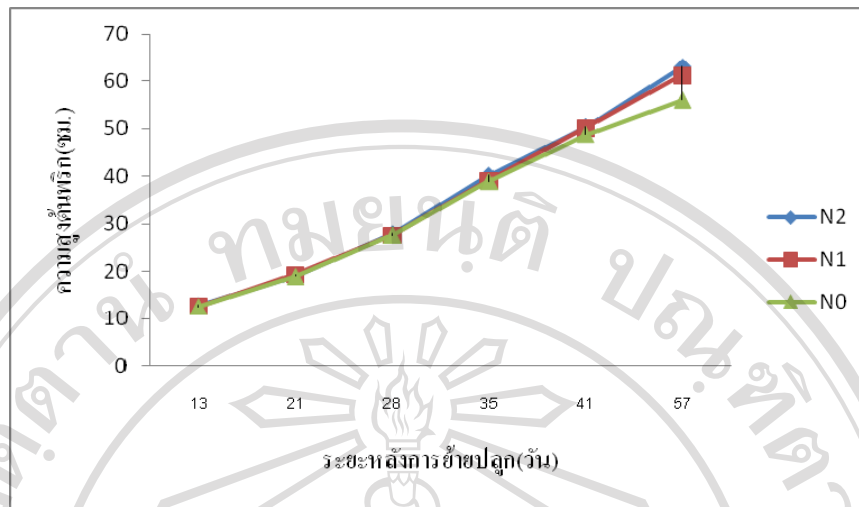
N	ns	ns	ns	ns	ns	*
P	ns	ns	ns	ns	ns	ns
K	ns	ns	ns	ns	ns	ns
N:P	ns	ns	ns	ns	ns	ns
N:K	ns	ns	ns	ns	ns	ns
P:K	ns	ns	ns	ns	ns	ns
N:P:K	ns	ns	ns	ns	*	*

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

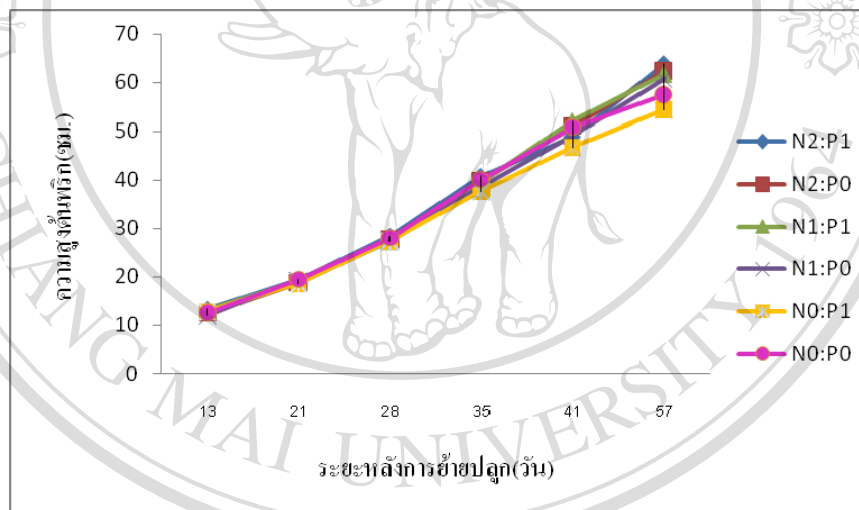
$P \leq .05$ โดย Least significant difference

* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาพ 3 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อความสูงของต้นพริก

ภาพ 4 อิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสต่อความสูงของต้นพริก

ความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก ในส่วนของความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก ผลของระดับปุ๋ย N:P:K ที่ต้นพริกได้รับนั้นมีผลคล้ายกับผลของความสูงของต้นพริก คือในระยะแรกความกว้างทรงพุ่มไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่ระยะหลังการย้ายปลูกแล้ว 41 วัน พบว่า อิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมมีผลต่อการเจริญด้านความกว้างทรงพุ่มอย่างมีนัยสำคัญ ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยที่ตำรับ N1:P1:K0 มีความกว้างทรงพุ่มสูงสุดที่ 49.00 ซม. แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับต้นพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ที่ตำรับ N0:P0:K0 N0:P0:K1 N1:P0:K0 N1:P0:K1 N1:P1:K1 N2:P0:K0 N2:P1:K0 และ N2:P1:K1 (ตาราง 6)

นอกจากนี้ระดับไนโตรเจนที่ใส่ลงไปมีผลต่อความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก แตกต่างจากดำรับที่ไม่ได้รับไนโตรเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพ 5) และเมื่อมีการศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนกับฟอสฟอรัส พบว่า ต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่ระดับ N1:P1 จะมีความกว้างทรงพุ่มมากที่สุด ส่วนที่ดำรับที่ N0:P1 จะมีความกว้างทรงพุ่มที่น้อยที่สุดซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(ภาพ 6)

ส่วนต้นพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในดำรับต่างๆที่ระยะเวลาหลังการย้ายปลูก 57 วัน ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ที่ระดับ N1:P0:K1 มีความกว้างทรงพุ่มของต้นพริกสูงที่สุด แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับต้นพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในดำรับ N1:P1:K0, N2:P0:K0, N2:P1:K0 และ N2:P1:K1 (ตาราง 6) ระดับของไนโตรเจนและความสัมพันธ์ของไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสมีผลต่อความกว้างทรงพุ่มของต้นพริกโดยต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนจะมีลักษณะความกว้างทรงพุ่มที่มากกว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจน(ภาพ 5) ส่วนความสัมพันธ์ของไนโตรเจนกับฟอสฟอรัส พบว่า ต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนและฟอสฟอรัสในที่ระดับสูงที่สุด คือ N:P ที่ระดับ N2:P1 มีความกว้างทรงพุ่มที่มากที่สุดและที่ระดับ N0:P1 จะมีความกว้างทรงพุ่มที่น้อยที่สุด(ภาพ 6)

จากระดับไนโตรเจนที่เกี่ยวข้องกับการเจริญนั้นจะเริ่มเห็นได้ชัดที่ระยะ 41 วันหลังการย้ายปลูก เนื่องจากการมีใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อต้นพริกมีอายุ 30 วันหลังการย้ายปลูก และความสัมพันธ์ระหว่างไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสจะมีผลการเจริญทางความกว้างมากขึ้นเมื่อต้นพริกได้รับไนโตรเจนร่วมกับฟอสฟอรัส และแม้จะมีความแปรปรวนในดำรับการทดลองนั้นแต่เห็นได้ว่าดำรับที่มีความกว้างทรงพุ่มที่น้อยกว่าดำรับอื่นจะเป็นดำรับที่มีการใส่ฟอสฟอรัสหรือโพแทสเซียมลงไปโดยไม่มีปุ๋ยไนโตรเจนร่วมลงไปด้วย เช่น การใส่ฟอสฟอรัสเพียงอย่างเดียวในดำรับ N0:P1 นั้นพบว่าผลการเจริญทางด้านทรงพุ่มจะต่ำที่สุดอย่างเห็นได้ชัดและมีค่าน้อยกว่าในระดับที่ไม่ได้ใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัสด้วย เนื่องด้วยจากการวิเคราะห์ดินนั้นพบว่า ปริมาณฟอสฟอรัสอยู่ในระดับที่สูงอยู่แล้ว หากทำการใส่เพิ่มลงไปในขณะที่ในดินอีกแทนที่จะเกิดประโยชน์สูงขึ้นกลับทำให้พืชนำไปใช้ได้น้อยลงและลดการดูดธาตุบางอย่างลงไปด้วย แต่หากทำการใส่ธาตุไนโตรเจนเพิ่มลงไปจะช่วยในต้นพริกที่ได้รับฟอสฟอรัสนั้นมีการเจริญที่ดีขึ้น ดังที่มุกดา(2544) อ้างคำกล่าวของ Mitscherlich นักเคมีชาวเยอรมันว่า เมื่อพืชได้รับธาตุอาหารธาตุใดธาตุหนึ่งไม่เพียงพอแล้ว การเจริญเติบโตของพืชจะขึ้นอยู่กับ การเพิ่มธาตุอาหารนั้น แม้ว่าจะมีธาตุอื่นอยู่อย่างเพียงพอก็ตาม สอดคล้องกับการศึกษาของ Naem(2002) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสว่ามีความสัมพันธ์ร่วมกันในการเจริญเติบโตของพริก ในด้านความกว้างทรงพุ่มนั้น พบว่า ต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนที่ระดับสูงและได้รับฟอสฟอรัสในระดับที่สูงจะมีความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก

ที่มากที่สุด แต่ต้นพริกที่ได้รับฟอสฟอรัสหรือไนโตรเจนเพียงอย่างเดียวจะมีผลของความกว้างทรงพุ่มที่ไม่ต่างกับต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ย

ตาราง 6 ความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก(ชม.)ที่ได้รับปุ๋ยระดับต่าง ๆ หลังการย้ายปลูกลง

วิธีการ	ระยะเวลาหลังการย้ายปลูกลง(วัน)					
	13	21	28	35	41	57
ระดับปุ๋ย N:P:K						
N0:P0:K0	13.75	23.25	29.25	36.25	47.00 ^{ab}	49.62 ^{cdef}
N0:P0:K1	13.75	24.50	31.00	38.75	45.25 ^{abc}	51.50 ^{bcd}
N0:P1:K0	14.00	24.25	31.25	36.50	41.75 ^c	43.87 ^f
N0:P1:K1	13.25	21.75	29.50	34.00	41.50 ^c	46.62 ^{ef}
N1:P0:K0	13.75	24.00	30.50	38.25	46.50 ^{ab}	50.12 ^{bcd}
N1:P0:K1	13.25	21.75	29.00	37.75	44.50 ^{abc}	58.87 ^a
N1:P1:K0	13.75	24.00	31.75	39.75	49.00 ^a	55.62 ^{ab}
N1:P1:K1	13.75	21.50	30.00	37.75	45.75 ^{abc}	50.75 ^{bcd}
N2:P0:K0	12.75	24.25	31.00	39.00	48.25 ^{ab}	53.75 ^{abcd}
N2:P0:K1	12.50	22.50	30.25	36.25	44.00 ^{bc}	49.25 ^{def}
N2:P1:K0	14.50	24.75	32.25	41.25	47.25 ^{ab}	54.75 ^{abcd}
N2:P1:K1	13.50	23.50	31.75	39.00	46.75 ^{ab}	55.50 ^{abc}

เทียบความสัมพันธ์

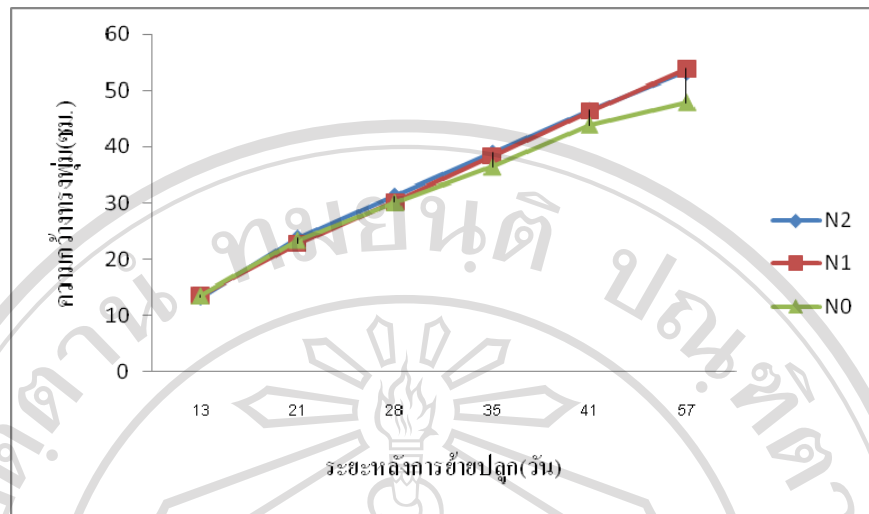
N	ns	ns	ns	ns	*	*
P	ns	ns	ns	ns	ns	ns
K	ns	ns	ns	ns	*	ns
N:P	ns	ns	ns	ns	*	*
N:K	ns	ns	ns	ns	ns	ns
P:K	ns	ns	ns	ns	ns	ns
N:P:K	ns	ns	ns	ns	*	*

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

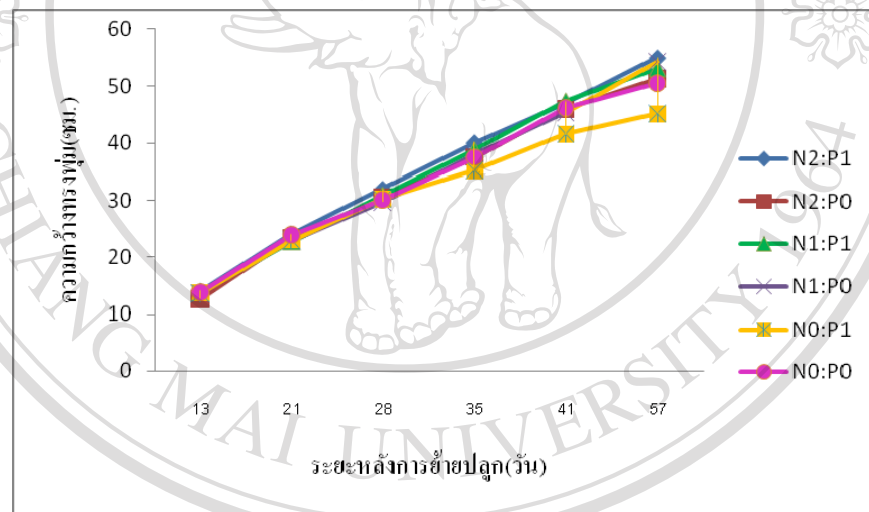
$P \leq .05$ โดย Least significant difference

* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาพ 5 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก

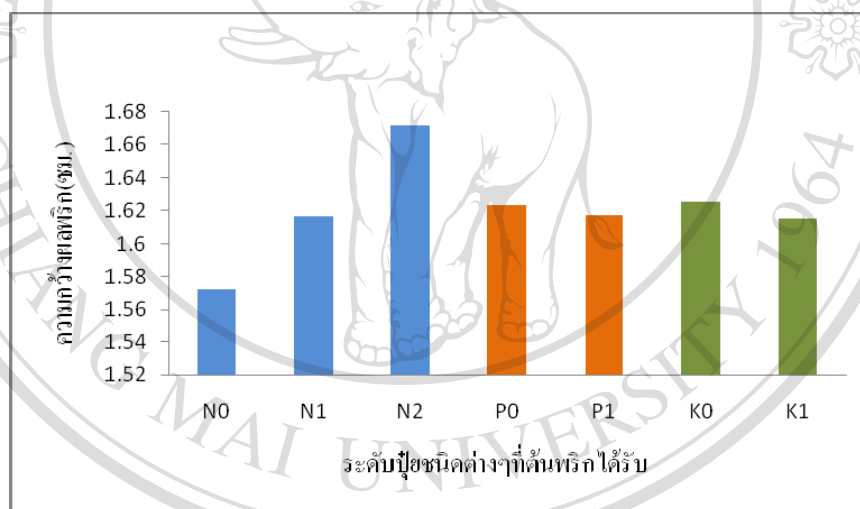
ภาพ 6 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก

4.1.3. ผลของปุ๋ยต่อผลผลิตของพริก

ขนาดของผลพริก ความกว้างของผลพริกเมื่อทำการสุ่มผลพริกวัดความกว้างของผลบริเวณที่ใหญ่ที่สุด พบว่า ผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยที่ตำรับ N2:P1:K1 นั้นมีค่าความกว้างของผลพริกสูงสุด แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยที่ตำรับ N1:P0:K1, N1:P1:K0, N2:P0:K0, N2:P0:K1 และ N2:P1:K0 (ตาราง 7) จากการเทียบความสัมพันธ์ของปุ๋ย N:P:K นั้นพบว่า ขนาดความกว้างของผลพริกของต้นพริกที่ได้รับการใส่ปุ๋ย

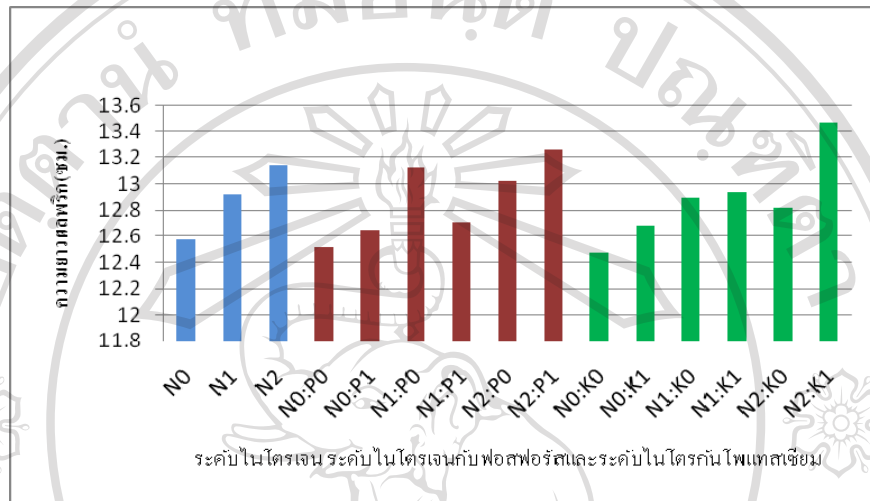
ไนโตรเจนที่ระดับเพิ่มขึ้นนั้นจะมีมากกว่าขนาดความกว้างของผลพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมไม่ได้มีผลแต่อย่างใด (ภาพ 7) ส่วนอิทธิพลร่วมของไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสและอิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนกับโพแทสเซียมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พบว่าในไนโตรเจนที่มีการใส่ฟอสฟอรัสรวมลงไป จะมีความกว้างของผลพริกมากขึ้น ซึ่งมุกดา(2544) และสุชาติ(2546) ได้กล่าวกันว่า ฟอสฟอรัสเป็นธาตุที่เป็นองค์ประกอบของการสร้างอาหารแก่ต้นพืชและทำให้ผลของพืชมีขนาดใหญ่ แต่ในการใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัสหรือโพแทสเซียมลงไปโดยไม่มีการใส่ไนโตรเจนลงไป(N0) จะมีความกว้างของผลพริกไม่ต่างกับตำรับที่ไม่ได้รับปุ๋ยเลยเนื่องจากกฎของปัจจัยที่มีอยู่จำกัด ซึ่งธาตุไนโตรเจนเป็นธาตุจำกัดที่ทำให้ต้นพริกไม่สามารถเพิ่มขนาดผลผลิตได้ หากต้องการให้ได้ผลพริกที่มีขนาดใหญ่ขึ้นต้องใส่ไนโตรเจนลงไปด้วย

ภาพ 7 อิทธิพลของระดับไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมต่อความกว้างของผลพริก

ความยาวของผลพริก พบว่า ในแต่ละตำรับปุ๋ย N:P:K ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า ต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนเพิ่มขึ้นมีแนวโน้มที่มีความยาวของผลพริกที่เพิ่มขึ้น ส่วนอิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนกับฟอสฟอรัส และอิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนกับโพแทสเซียมก็คล้ายกับความกว้างของผลพริก คือหากมีการใส่ร่วมกันของไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสและ/หรือโพแทสเซียมจะทำให้ผลพริกมีแนวโน้มในความยาวเพิ่มขึ้น และการใส่โพแทสเซียมหรือฟอสฟอรัสเพียงอย่างเดียวจะทำให้ผลพริกมีขนาดความยาวไม่ต่างกับตำรับควบคุม (ภาพ 8) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษายของ Naem (2002) ที่พบว่า ผลพริกที่

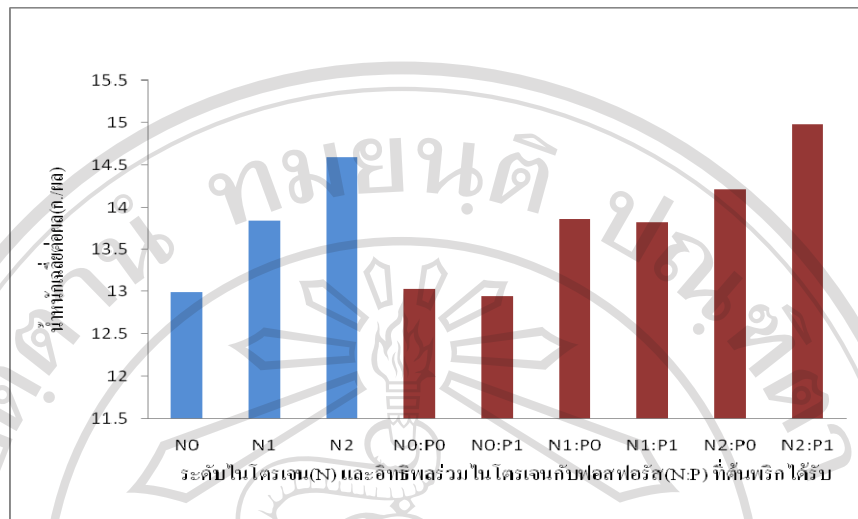
ได้รับไนโตรเจนควบคู่กับฟอสฟอรัสหรือโพแทสเซียมจะให้ขนาดของผลพริกที่มากที่สุด แต่หากทำการใส่ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส หรือโพแทสเซียม ลงไปเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งแล้วขนาดของผลพริกจะน้อยไม่ต่างกับต้นพริกในกลุ่มควบคุม

ภาพ 8 อิทธิพลของระดับไนโตรเจน ระดับไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสและระดับไนโตรเจนกับโพแทสเซียมต่อความยาวของผลพริก

น้ำหนักเฉลี่ยต่อผล ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในตำรับ N2:P1:K1 จะมีน้ำหนักเฉลี่ยต่อผลสูงที่สุด แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับต้นพริกได้รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับ N1:P0:K1, N1:P1:K0 และ N2:P0:K1 (ตาราง 7) อย่างไรก็ตามต้นพริกได้รับไนโตรเจนในระดับเพิ่มขึ้นจะมีน้ำหนักเฉลี่ยต่อผลเพิ่มขึ้น และอิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสก็มีผลคล้ายกับผลของความกว้างของผลพริก(ภาพ 9) เนื่องจากไนโตรเจนแม้ว่าจะไม่ใช่ธาตุอาหารหลักที่ทำให้ผลพริกมีน้ำหนักมากขึ้นเหมือนฟอสฟอรัสแต่ก็เป็นปัจจัยจำกัดที่ทำให้ต้นพริกไม่สามารถนำฟอสฟอรัสในดินมาใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการทดลองของ Naem(2002) ที่ได้ผลของน้ำหนักเฉลี่ยต่อผลสูงเมื่อต้นพริกได้รับไนโตรเจนร่วมกับฟอสฟอรัส

ผลผลิตรวมทั้งหมด ด้านผลผลิตรวมทั้งหมด พบว่า ผลพริกที่ได้รับปุ๋ยในตำรับ N1:P1:K0 นั้นมีค่าผลผลิตรวมเฉลี่ยสูงที่สุด แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับ N1:P0:K1, N2:P0:K0, N2:P0:K1, N2:P1:K0 และ N2:P1:K1 (ตาราง 7) ส่วนในตำรับ N0:P1:K1 และ N1:P0:K0 ที่ได้ผลผลิตน้อยเนื่องจากต้นพริกบางส่วนตายและบางส่วนชะงักการเจริญเติบโตไปชั่วคราว เนื่องจากเกิดน้ำท่วมขังอยู่ช่วงหนึ่งทำให้เกิดรากเน่า

ภาพ 9 อิทธิพลของระดับไนโตรเจน และอิทธิพลร่วมระหว่างไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสต่อน้ำหนักเฉลี่ยของผลพริก

เนื่องจากหากเกิดภาวะน้ำขังหรือท่วมพืชที่ปลูกนั้นจะทำให้รากพืชขาดออกซิเจนที่ใช้ในการหายใจ พืชจึงเกิดการหยุดชะงักการเจริญเติบโต อ่อนแอ ง่ายต่อการเกิดโรคและแมลง(สำนักนิเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน, 2550) โดยเฉพาะพริกที่เป็นพืชที่ไม่ต้องการน้ำมากเกินไปหากได้รับน้ำในช่วงที่กำลังออกดอกและติดผลจะทำให้ดอกร่วงและผลหลุดออก หากต้นพริกอยู่ในน้ำนานเกินรากจะเน่าจะตายในที่สุด(พิทักษ์, 2540)

ในส่วนของตำรับปุ๋ยที่มีผลต่อผลผลิตพริกนั้นพบว่า ไนโตรเจนเป็นตัวแปรในการเจริญเติบโตของต้นพริกและผลพริกที่ทำให้แต่ละตำรับมีความแตกต่างกัน โดยผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนเพิ่มขึ้นมีแนวโน้มที่จะให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากไนโตรเจนเป็นธาตุที่เกี่ยวข้องกับการเจริญของพืชนอกเหนือจากการเจริญทางต้นแล้วยังเกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของผลผลิตอีก แม้ว่าไนโตรเจนจะไม่มีอิทธิพลโดยตรงกับการเจริญของผลผลิต แต่หากในพื้นที่ที่มีไนโตรเจนสะสมในดินน้อย ตำรับที่มีการใส่ไนโตรเจนลงไปอย่างพอเพียงกับความต้องการของพืชแล้ว พืชจะสามารถดึงไนโตรเจนมาใช้ได้และช่วยให้การเจริญดีกว่าตำรับที่ไม่มีการใส่ไนโตรเจนอย่างเห็นได้ชัด รวมไปถึงด้านความสัมพันธ์หากมีการใส่ไนโตรเจนร่วมกับธาตุอื่นก็จะทำให้พืชมีการเจริญดีขึ้น สอดคล้องกับการทดลองของ Lozano and Lara (2002) ทำการศึกษาระดับการใส่ปุ๋ยต่อผลผลิตพริกแห้ง พบว่าในการเทียบระดับของไนโตรเจนที่ใส่เพิ่มลงไปนั้น จะมีผลผลิตที่มากกว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนและแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Naeem(2002) ที่

ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนมีผลผลิตรวมมากกว่า และหากมีการใส่ร่วมกันของปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสด้วยแล้วผลผลิตที่ได้จะเพิ่มมากขึ้น

ตาราง 7 ความกว้างและ ความยาวของผลพริก น้ำหนักเฉลี่ยต่อผล และผลผลิตรวม ของผลผลิตพริกที่ได้รับปุ๋ยระดับต่าง ๆ

วิธีการ	ความกว้างของผลพริก (ซม.)	ความยาวของผลพริก (ซม.)	น้ำหนักเฉลี่ย (ก/ผล)	ผลผลิตรวมเฉลี่ย (กก./ไร่)
ระดับปุ๋ย N:P:K				
N0:P0:K0	1.54 ^d	12.34	13.09 ^{bcde}	1,172.3 ^{cde}
N0:P0:K1	1.56 ^{cd}	12.67	12.98 ^{dc}	1,210.3 ^{bcde}
N0:P1:K0	1.54 ^d	12.59	12.85 ^c	1,012.3 ^{de}
N0:P1:K1	1.56 ^{cd}	12.70	13.04 ^{cde}	915.2 ^{de}
N1:P0:K0	1.57 ^{bcd}	12.94	13.21 ^{bcde}	114.5 ^c
N1:P0:K1	1.67 ^{ab}	13.31	14.51 ^{abcd}	1,496.5 ^{abc}
N1:P1:K0	1.69 ^a	12.85	14.62 ^{abc}	1,699.2 ^a
N1:P1:K1	1.54 ^d	12.56	13.01 ^{de}	1,159.5 ^{cde}
N2:P0:K0	1.66 ^{abc}	12.90	13.75 ^{bcde}	1,398.4 ^{abcd}
N2:P0:K1	1.65 ^{abc}	13.14	14.65 ^{ab}	1,395.2 ^{abcd}
N2:P1:K0	1.67 ^{ab}	12.73	14.10 ^{bcde}	1,435.7 ^{abc}
N2:P1:K1	1.71 ^a	13.79	15.85 ^a	1,589.3 ^{ab}

เทียบความสัมพันธ์				
N	*	ns	*	*
P	ns	ns	ns	ns
K	ns	ns	ns	ns
N:P	ns	ns	ns	ns
N:K	ns	ns	ns	ns
P:K	ns	ns	ns	ns
N:P:K	*	ns	*	*

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

$P \leq .05$ โดย Least significant difference

* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

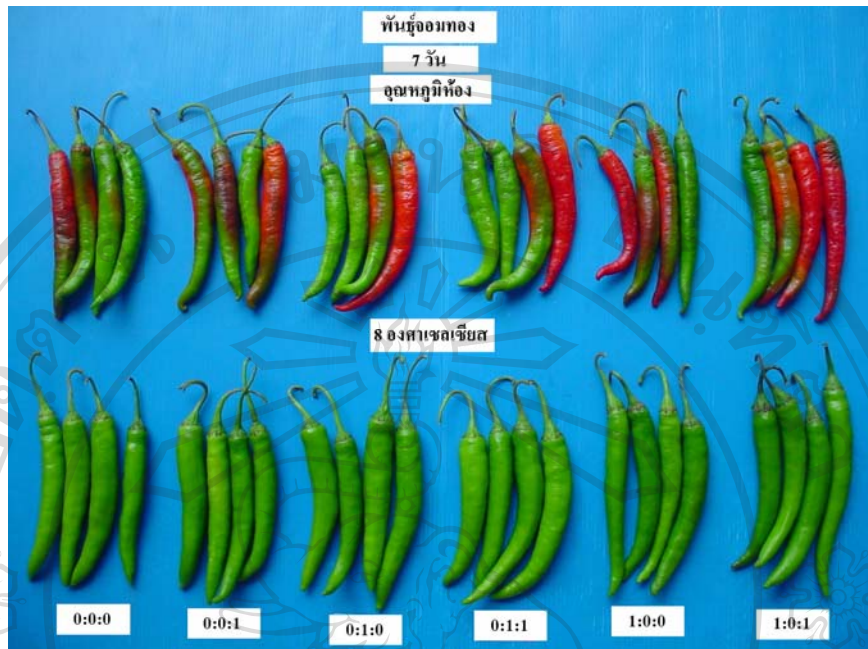
4.1.5. ผลของปุ๋ยต่อคุณภาพของผลผลิตพริก

การศึกษาคุณภาพของผลผลิตจะทำการศึกษาเมื่อทำการเก็บผลผลิตไว้ที่อุณหภูมิห้องและที่ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่าง ๆ

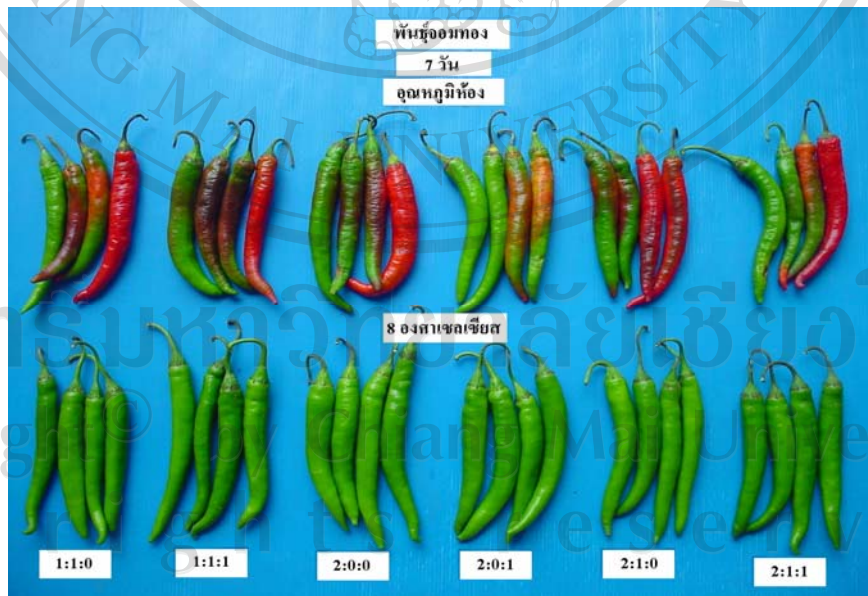
ผลการเก็บรักษาผลพริกในอุณหภูมิต่ำเปรียบเทียบกับอุณหภูมิห้อง เมื่อพิจารณาปัจจัยของอุณหภูมิที่เก็บรักษาต่อการสูญเสียน้ำหนักสดของผลพริก ผลพริกที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง พบว่า การเก็บรักษาผลพริกในอุณหภูมิห้องจะมีอายุการเก็บรักษาได้เพียง 7 วัน แต่ในการเก็บรักษาผลพริกที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส พริกจะมีอายุในการเก็บรักษาได้นานถึง 21 วัน (ภาพ 10 และภาพ 11) เนื่องจากอุณหภูมิจัดเป็นปัจจัยสำคัญของการเก็บรักษาและคงคุณภาพของผลผลิตไว้ เพราะมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการต่างๆภายในผลผลิต ในอุณหภูมิที่สูงจะเร่งการหายใจ การคายน้ำ การสร้างเอทิลีน และปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลงทางเคมีอื่นๆให้เกิดเร็วขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตเน่าเสียง่าย เพราะฉะนั้นในการเก็บรักษาผลผลิตให้มีอายุการเก็บรักษาที่นานกว่าในอุณหภูมิปกติจึงต้องทำการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำที่สุดที่จะไม่เกิดอันตรายหรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่พึงประสงค์แก่ผลผลิต จากการศึกษาของจริงแท้และธีรานุช (2543) พบว่า ผลพริกที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5-9 องศาเซลเซียสนั้นจะมีอายุการเก็บรักษาได้นาน 2-3 สัปดาห์ แต่อย่างไรก็ตาม เบนจามาตและคณะ(2547) พบว่า ผลพริกจะยังมีคุณภาพดีเป็นที่ยอมรับได้เมื่อทำการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำไม่เกิน 14 วัน หากหลังจากนั้น พริกจะเริ่มเสียคุณภาพและเน่าเสีย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเพชรดาและคณะ (2540) ที่กล่าวว่า การเก็บรักษาผลของพริกหวานที่อุณหภูมิต่ำจะยังคงรักษาคุณภาพของผลพริกไว้ได้ดีกว่าที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิปกติ ซึ่งสามารถเก็บรักษาผลผลิตไว้ได้เพียง 7 วันเท่านั้น

การสูญเสียน้ำหนักสดของผลพริก จากภาพ 12 เห็นได้ว่าวันแรกของการเก็บรักษาทั้งสองอุณหภูมิ ผลพริกยังไม่มีการสูญเสียน้ำหนักไป แต่เมื่อเก็บรักษาเป็นเวลานาน 7 วัน พบว่า ผลพริกที่เก็บไว้ทั้งสองอุณหภูมิมีการสูญเสียน้ำหนักไป ปัจจัยของอุณหภูมิที่เก็บรักษามีผลต่อการสูญเสียน้ำหนักสดของผลพริกอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ มีการสูญเสียน้ำหนักสดมากกว่าผลพริกที่เก็บรักษาในอุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส และผลพริกที่เก็บรักษาในอุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส จะมีการสูญเสียน้ำหนักสดเพิ่มขึ้นเมื่อเก็บรักษาไว้ 21 วัน (ตาราง 8)

ภาพ 10 ผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับ $N_0:P_0:K_0$, $N_0:P_0:K_1$, $N_0:P_1:K_0$, $N_0:P_1:K_1$, $N_1:P_0:K_0$ และ $N_1:P_0:K_1$ ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง นาน 7 วัน

ภาพ 11 ผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับ $N_1:P_1:K_0$, $N_1:P_1:K_1$, $N_2:P_0:K_0$, $N_2:P_0:K_1$, $N_2:P_1:K_0$ และ $N_2:P_1:K_1$ ที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง นาน 7 วัน

เมื่อพิจารณาปัจจัยของระดับปุ๋ย N:P:K นั้น พบว่า ในวันแรกถึงวันที่ 7 ระดับปุ๋ย N:P:K ไม่มีผลต่อการสูญเสียน้ำหนักสดแต่อย่างใด แต่จะมีผลต่อผลพริกที่เก็บรักษาเป็นเวลานาน 21 วัน โดยผลพริกที่ได้รับปุ๋ยในตำรับ N1:P1:K1 มีการสูญเสียน้ำหนักสดเฉลี่ยมากที่สุด คือ 10.69 ± 0.82 เปอร์เซ็นต์แต่ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับผลพริกที่รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับ N0:P0:K0, N0:P1:K0, N0:P1:K1 และ N2:P1:K1 (ตาราง 8) และหากมีการเพิ่มปริมาณไนโตรเจนจะมีแนวโน้มลดการสูญเสียน้ำหนักสดลง ส่วนการใส่ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมลงไปนั้นไม่ได้มีผลกระทบแต่อย่างใด เมื่อทำการเฉลี่ยค่าของการสูญเสียน้ำหนักสดในพริกที่เก็บรักษาไว้ทั้งสองอุณหภูมิแล้ว (ที่ระยะการเก็บรักษา 7 วัน) พบว่า ต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนนั้นมีการสูญเสียน้ำหนักสดไปมากที่สุด (ภาพ 13) ส่วนต้นพริกที่ได้รับโพแทสเซียมจะมีการสูญเสียน้ำหนักสดมากกว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับโพแทสเซียม (ภาพ 14) ส่วนต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนร่วมกับโพแทสเซียมในตำรับ N2:K0 จะทำให้มีการสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุดแต่ก็ไม่เห็นความแตกต่างกันมากนัก (ภาพ 15)

ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างระดับปุ๋ย N:P:K กับอุณหภูมิที่ใช้เก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตาราง 8) ซึ่งการสูญเสียน้ำหนักสดนั้นจะขึ้นอยู่กับความแตกต่างของ water-vapor pressure ของพริกกับบรรยากาศซึ่งจะขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (Venderberg and Lentz, 1978) ดังนั้นการสูญเสียน้ำหนักสดที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสจึงเกิดขึ้นน้อยกว่าในอุณหภูมิห้อง เพราะความชื้นสัมพัทธ์ภายในยังมีอยู่เกือบ 100 % (Hall *et al.*, 1975) และมีการคายน้ำที่น้อยลง การเหี่ยวจึงเกิดช้ากว่า (Leopold and Kriedemann, 1975) ส่วนด้านตำรับปุ๋ยนั้น ต้นพริกที่ได้รับโพแทสเซียมจะมีการสูญเสียน้ำหนักสดไปมากกว่าตำรับอื่น เนื่องด้วยโพแทสเซียมเป็นธาตุที่หากได้รับมากแล้วจะเร่งการหายใจของผล ทำให้เกิดการสุกแก่เร็ว และมีอายุการเก็บรักษาน้อย

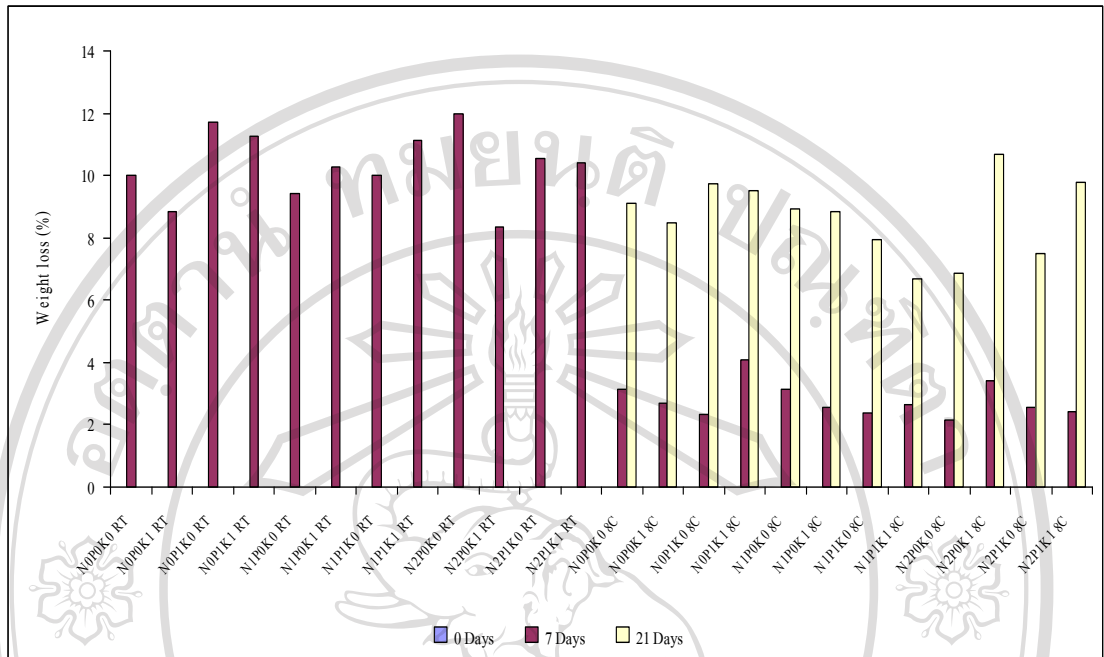
ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ เมื่อพิจารณาปัจจัยของอุณหภูมิที่เก็บรักษาต่อปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ของผลพริกที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง พบว่า วันแรกของการเก็บรักษาทั้งสองอุณหภูมิ ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ยังไม่มีความแตกต่างกัน โดยมีปริมาณของของแข็งที่ละลายน้ำได้ของทั้งสองอุณหภูมิ คือ 6.32 ± 0.55 เปอร์เซ็นต์ (ตาราง 9 และภาพ 16) แต่เมื่อเก็บรักษาเป็นเวลานาน 7 วัน พบว่า ปัจจัยของอุณหภูมิที่เก็บรักษามีผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำของผลพริกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลพริกที่เก็บรักษาในอุณหภูมิห้องมีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำน้อยกว่าผลพริกที่เก็บรักษาในอุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส คือ 7.20 ± 0.50 และ 7.06 ± 0.47 เปอร์เซ็นต์ และพบว่าผลพริกที่เก็บรักษาในอุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส จะมีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำลดลงเมื่อเก็บรักษาไว้ที่ 21 วัน (ตาราง 9)

ตาราง 8 การสูญเสียน้ำหนักสดเฉลี่ย (%) ของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆเมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลาต่างกัน

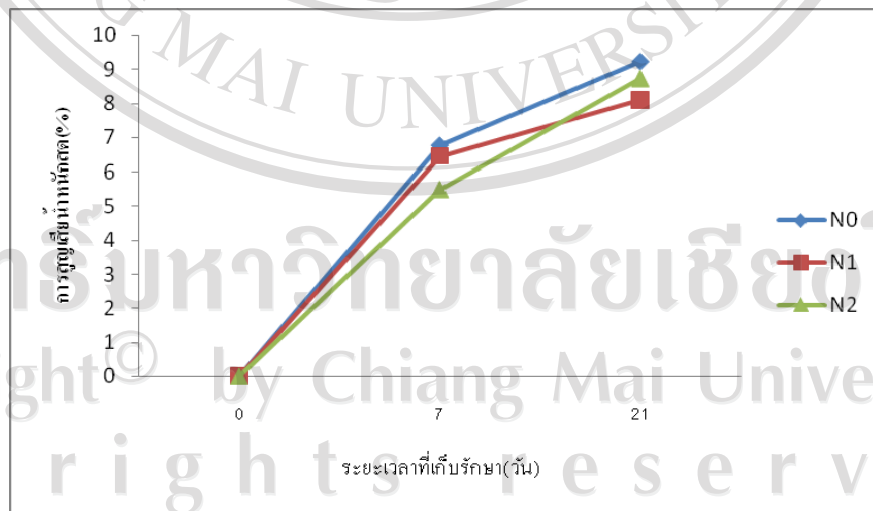
วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา(วัน)		
	0	7	21
ปัจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	0.00±0.00	6.58±3.99	9.13±0.56 ^{abcd}
N0:P0:K1	0.00±0.00	5.75±3.54	8.48±0.92 ^{bcde}
N0:P1:K0	0.00±0.00	7.02±5.23	9.72±1.11 ^{ab}
N0:P1:K1	0.00±0.00	7.68±4.01	9.49±0.39 ^{abc}
N1:P0:K0	0.00±0.00	6.28±3.61	8.94±0.55 ^{bcd}
N1:P0:K1	0.00±0.00	6.42±4.27	8.85±0.80 ^{bcd}
N1:P1:K0	0.00±0.00	6.21±4.23	7.93±1.38 ^{cdef}
N1:P1:K1	0.00±0.00	6.90±4.90	6.68±1.63 ^f
N2:P0:K0	0.00±0.00	3.07±5.64	6.88±1.13 ^{ef}
N2:P0:K1	0.00±0.00	5.88±2.73	10.69±0.82 ^a
N2:P1:K0	0.00±0.00	6.55±4.51	7.51±0.42 ^{def}
N2:P1:K1	0.00±0.00	6.41±4.46	9.76±0.94 ^{ab}
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	0.00±0.00	2.80±0.61 ^b	8.67±1.43
อุณหภูมิห้อง	0.00±0.00	10.32±1.78 ^a	-
ปัจจัยที่ 1	ns	ns	*
ปัจจัยที่ 2	ns	*	-
ปัจจัยที่ 1×2	ns	ns	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

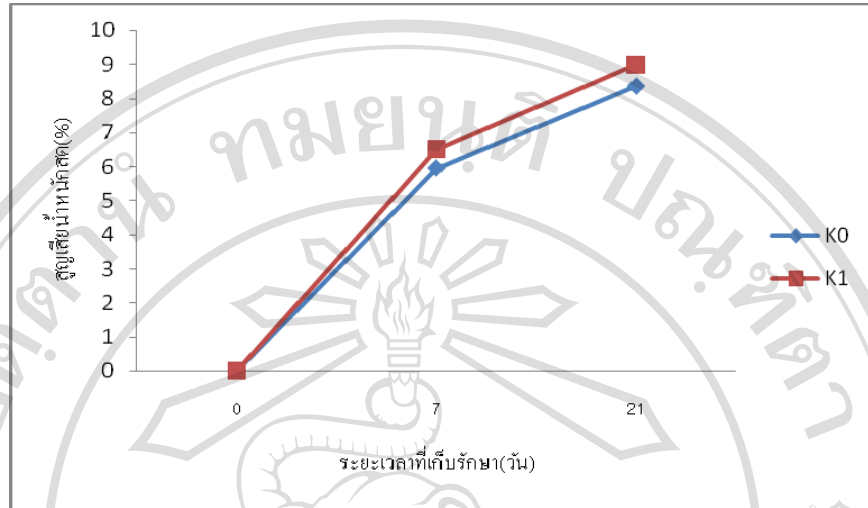
* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

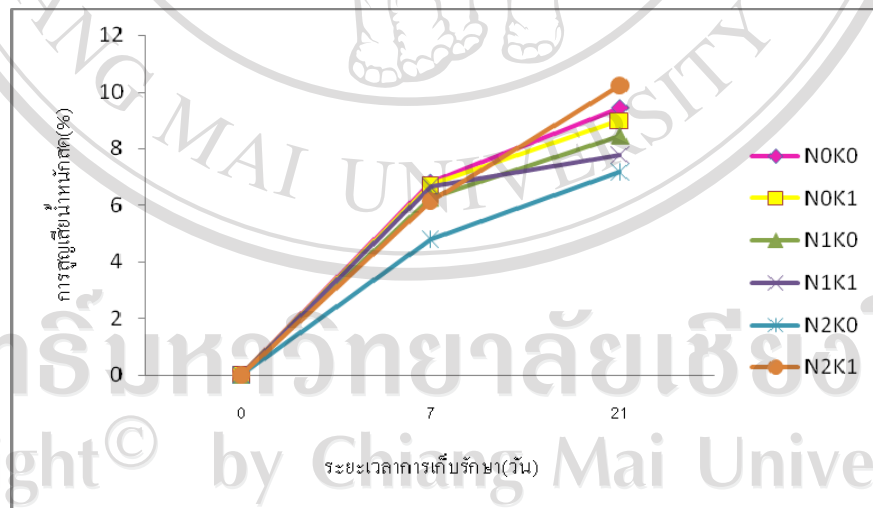
ภาพ 12 การสูญเสียน้ำหนักสดของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง (RT – room temperature) และ 8 องค์าเซลเซียส

ภาพ 13 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อการสูญเสียน้ำหนักสดเฉลี่ยของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 14 อิทธิพลของระดับโพแทสเซียมต่อการสูญเสียน้ำหนักสดเฉลี่ยของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 15 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและโพแทสเซียมต่อการสูญเสียน้ำหนักสดเฉลี่ยของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ระยะเวลาต่างกัน

ผลพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับต่างๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง ในวันแรก(0 วัน) พบว่าผลพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับ N1:P0:K1 มีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้สูงที่สุด คือ 7.43 ± 0.14 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งแตกต่างจากทุกตำรับ และเมื่อระยะเก็บรักษานาน 7 วัน พบว่า ผลพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับ N1:P1:K1 มีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้สูงที่สุด คือ 7.73 ± 0.18 เปอร์เซ็นต์แต่ไม่แตกต่างกับผลพริกในตำรับ N1:P0:K0, N1:P0:K1, N1:P1:K0 และ N2:P0:K1 (ตาราง 9) และจะเห็นได้ว่าผลพริกที่ต้นพริกไม่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนจะมีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้น้อยกว่าผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยในโตรเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพ 17) ส่วนฟอสฟอรัสนั้นจะมีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้สูงขึ้นเมื่อต้นพริกไม่ได้รับฟอสฟอรัส(ภาพ 18) ตรงข้ามกับโพแทสเซียมที่ปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ในผลพริกจะสูงขึ้นเมื่อพริกได้รับโพแทสเซียม(ภาพ 19) แต่ก็ไม่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนแต่ได้รับฟอสฟอรัส(N0:P1) จะมีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ต่ำที่สุด ส่วนตำรับ N1:P1 จะมีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้สูงกว่าระดับอื่น(ภาพ 20) ด้านอิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและโพแทสเซียม พบว่า ผลพริกในตำรับ N0:K0 มีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ต่ำที่สุด แต่ตำรับ N1:K1 มีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้สูงที่สุด (ภาพ 21) อิทธิพลร่วมของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมที่ตำรับ P0:K1 จะมีปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้สูงที่สุด (ภาพ 22) แต่อิทธิพลเหล่านั้นไม่ได้มีความแตกต่างกันทางสถิติแต่อย่างใด ส่วนผลพริกที่ระยะ 21 วันของการเก็บรักษา พบว่า มีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ลดต่ำลงจากระยะเก็บรักษา 7 วัน โดยตำรับ N2:P0:K1 มีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้มากที่สุด คือ 7.80 ± 0.17 เปอร์เซ็นต์และแตกต่างกับตำรับอื่น(ภาพ 16 และตาราง 9)

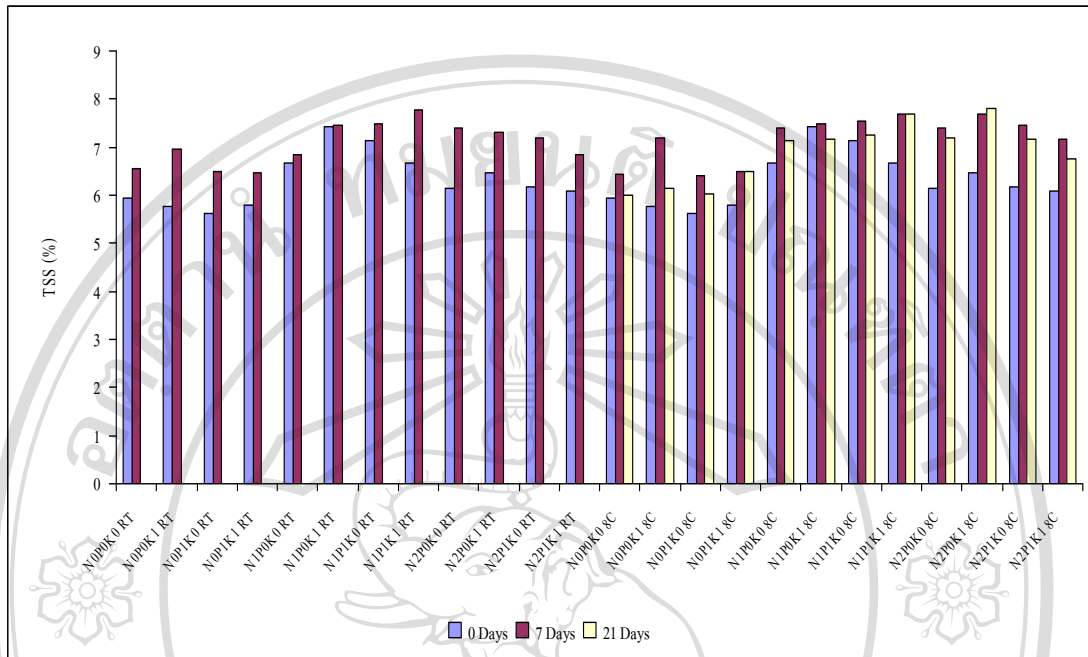
ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างระดับปุ๋ย N:P:K กับอุณหภูมิที่ใช้เก็บรักษาไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตาราง 9) โดยทั่วไปแล้วปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้จะเป็นการวัดค่าน้ำตาลในผลผลิต โดยส่วนใหญ่มักจะมีค่าที่น้อยลงเรื่อยๆเมื่อทำการเก็บรักษานานขึ้น เพราะน้ำตาลที่มีอยู่ถูกดึงไปใช้ (คณัย, 2552) แต่ในการทดลอง พบว่า ผลพริกทั้งสองอุณหภูมิที่เก็บรักษาเป็นเวลา 7 วันมีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้เพิ่มขึ้น อาจเกิดจากความเข้มข้นของน้ำตาลในผลพริกมีมากขึ้นเนื่องจากปริมาณน้ำในผลพริกนั้นมีน้อยลง ในการเก็บผลพริกที่ระยะเวลา 21 วัน ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส ส่วนใหญ่ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้จะมีค่าลดลง อาจเกิดจากการเสื่อมสภาพของผลพริกทำให้มีการหายใจเพิ่มมากขึ้นจึงนำน้ำตาลในผลพริกไปใช้มากขึ้น เว้นแต่ผลพริกที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสในตำรับ N2:P0:K1 มีค่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากระยะการเก็บรักษา 7 วัน(ตาราง 9)

ตาราง 9 ปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ (%) ของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่าง ๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลาต่างกัน

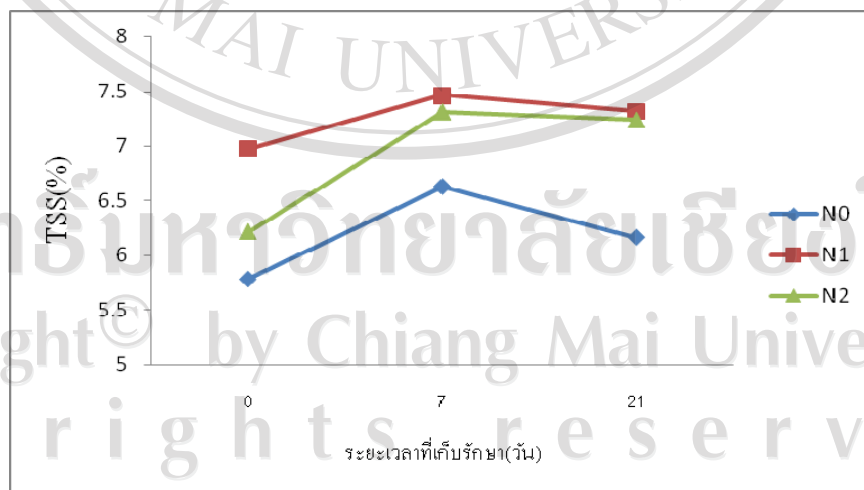
วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)		
	0	7	21
ปัจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	5.93±0.14 ^f	6.50±0.33 ^c	6.00±0.10 ^d
N0:P0:K1	5.77±0.05 ^{gh}	7.08±0.34 ^{cd}	6.13±0.06 ^d
N0:P1:K0	5.63±0.10 ^h	6.45±0.14 ^c	6.03±0.21 ^d
N0:P1:K1	5.80±0.09 ^{fg}	6.48±0.17 ^c	6.50±0.17 ^c
N1:P0:K0	6.67±0.23 ^c	7.12±0.33 ^{cd}	7.13±0.06 ^b
N1:P0:K1	7.43±0.14 ^a	7.48±0.10 ^{ab}	7.17±0.06 ^b
N1:P1:K0	7.13±0.05 ^b	7.52±0.16 ^{ab}	7.27±0.12 ^b
N1:P1:K1	6.67±0.21 ^c	7.73±0.18 ^a	7.70±0.44 ^a
N2:P0:K0	6.13±0.05 ^e	7.40±0.17 ^b	7.20±0.00 ^b
N2:P0:K1	6.47±0.10 ^d	7.50±0.33 ^{ab}	7.80±0.17 ^a
N2:P1:K0	6.16±0.19 ^e	7.33±0.15 ^{bc}	7.17±0.06 ^b
N2:P1:K1	6.10±0.09 ^e	7.00±0.22 ^{cd}	6.77±0.12 ^c
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	6.32±0.55	7.20±0.50 ^a	6.91±0.62
อุณหภูมิห้อง	6.32±0.55	7.06±0.47 ^b	-
ปัจจัยที่ 1	*	*	*
ปัจจัยที่ 2	ns	*	-
ปัจจัยที่ 1×2	ns	ns	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

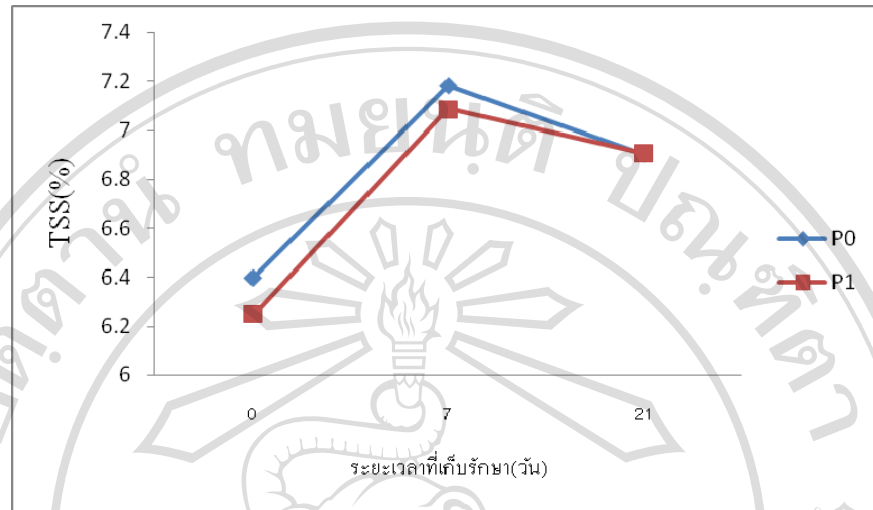
* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

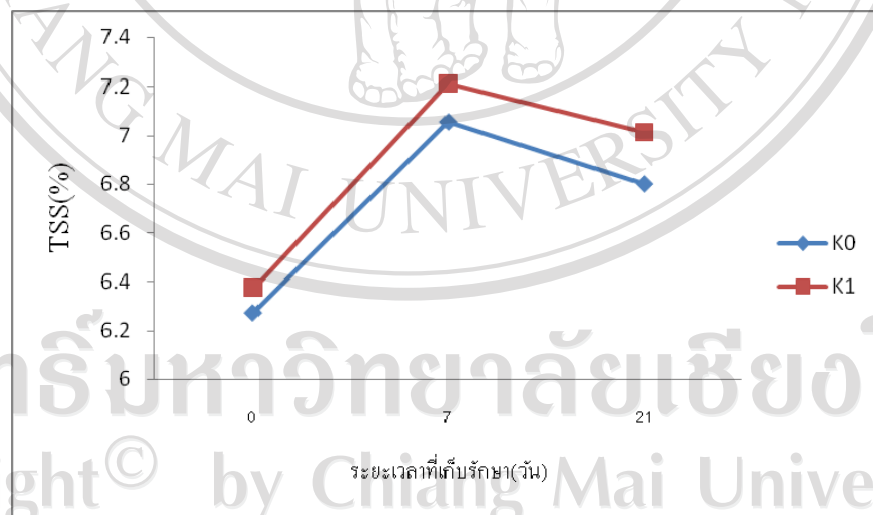
ภาพ 16 ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง(RT)และ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่างกัน

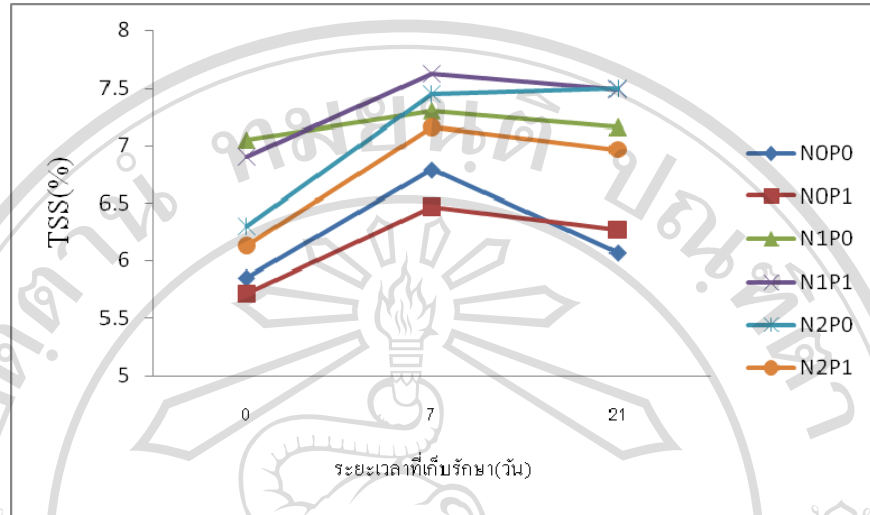
ภาพ 17 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

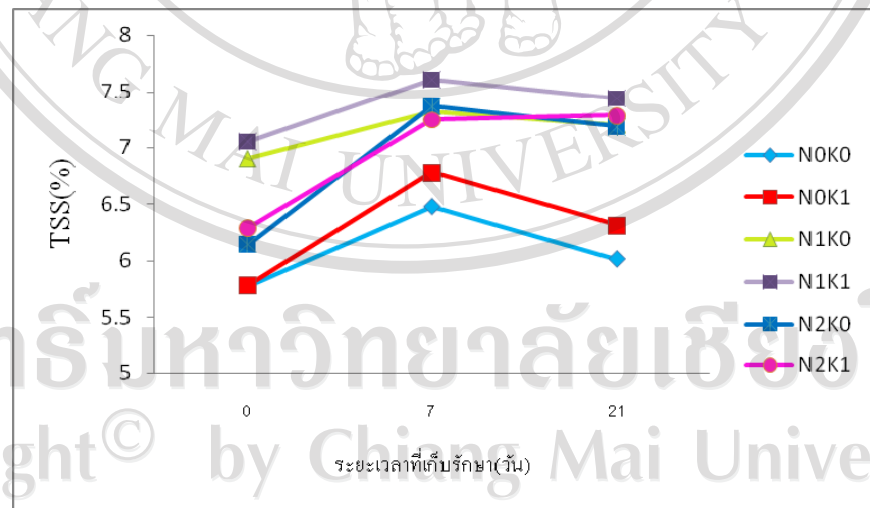
ภาพ 18 อิทธิพลของระดับฟอสฟอรัสต่อปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 19 อิทธิพลของระดับโพแทสเซียมต่อปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

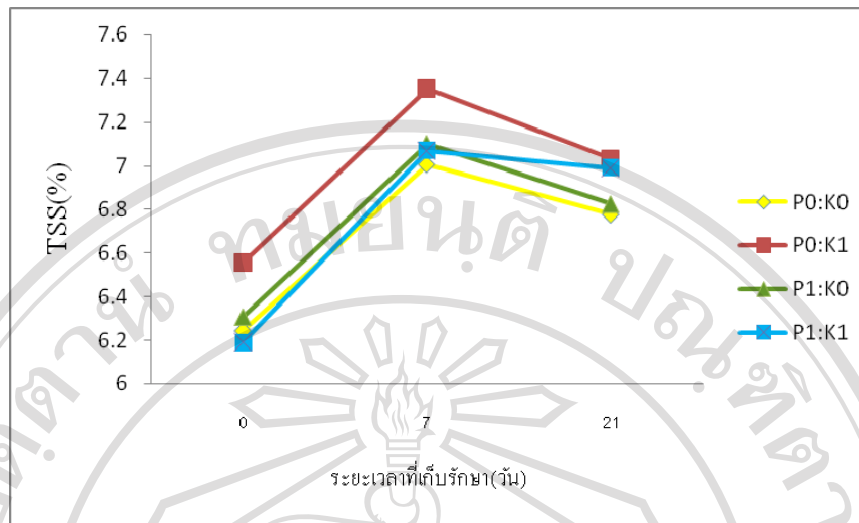

ภาพ 20 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 21 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและโพแทสเซียมต่อปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 22 อิทธิพลร่วมของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมต่อปริมาณเฉลี่ยของของแข็งที่ละลายน้ำได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

ปริมาณวิตามินซี เมื่อพิจารณาปัจจัยของระดับปุ๋ยที่ต้นพริกได้รับต่อปริมาณวิตามินซีของผลพริกที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสและอุณหภูมิห้อง พบว่าทุกระดับของปุ๋ยที่ต้นพริกได้รับมีปริมาณวิตามินซีของผลพริกที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิทั้งสองลดลงเรื่อย ๆ เมื่อระยะเวลาในการเก็บรักษานานขึ้น ยกเว้นผลพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในตำรับ N1:P0:K0, N2:P0:K1 และ N2:P1:K1 ที่มีปริมาณสูงกว่า ผลพริกเมื่อเริ่มทำการเก็บรักษา(ตาราง 10 และภาพ 24) เนื่องจากวิตามินซีเป็นสารที่สลายตัวได้ง่ายเมื่อถูกออกซิไดซ์และเมื่อต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนเพิ่มขึ้นจะทำให้ผลพริกมีปริมาณวิตามินซีลดลง(ภาพ 25) เนื่องจากการได้รับไนโตรเจนเพิ่มขึ้นจะทำให้ผลพริกมีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น ความเข้มข้นของปริมาณวิตามินซีจึงลดลง ส่วนอิทธิพลร่วมของไนโตรเจนกับฟอสฟอรัสหรือโพแทสเซียมนั้นมีความแปรปรวนไม่สอดคล้องกัน(ตาราง 10 และภาพ 26-30)

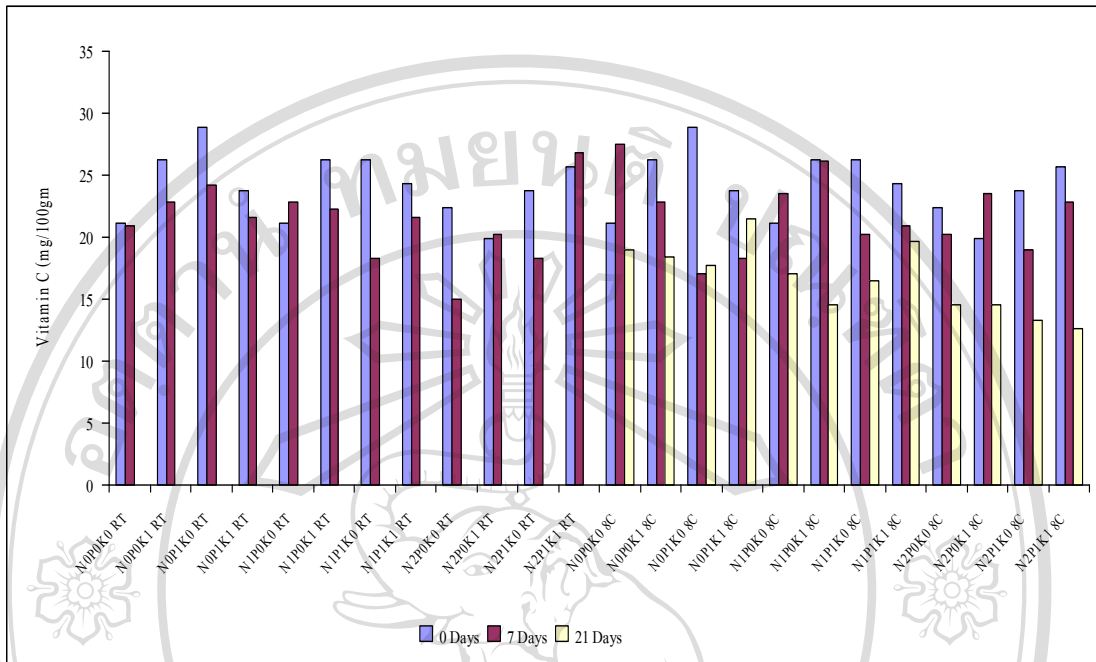
เมื่อพิจารณาปัจจัยของอุณหภูมิที่เก็บรักษาต่อปริมาณวิตามินซีของผลพริก พบว่าที่การเก็บรักษาไว้ 7 วัน ผลพริกที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสมีการสูญเสียปริมาณวิตามินซีน้อยกว่าผลพริกที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้องเล็กน้อย แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจะลดลงไปมากเมื่อเก็บไว้ที่ 21 วัน ปริมาณวิตามินซีที่ลดลงหลังการเก็บเกี่ยวเนื่องจากวิตามินซีที่สกัดได้เป็น L-ascorbic acid ซึ่งถูกออกซิไดซ์ได้ง่ายโดยออกซิเจนทั้งในสภาพที่มีเอนไซม์และในสภาพที่ไม่มีเอนไซม์ และสภาพที่อุณหภูมิสูงทำให้ปริมาณวิตามินซีลดลงมากกว่าเมื่อเก็บไว้ที่อุณหภูมิต่ำ (Mapson, 1970)

ตาราง 10 ปริมาณวิตามินซี (มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด) ของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่าง ๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลาต่างกัน

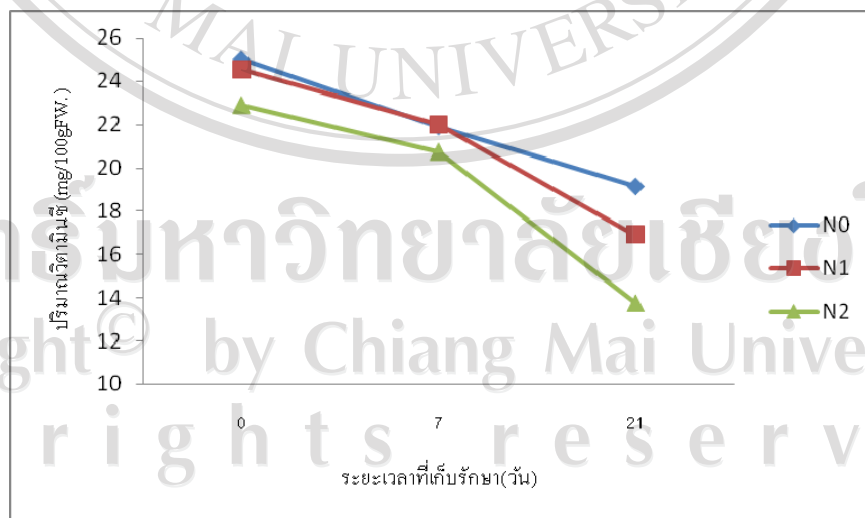
วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)		
	0	7	21
ปัจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	21.15±0.00 ^{fg}	24.18±3.65 ^{ab}	18.99±1.90 ^{abc}
N0:P0:K1	26.28±0.99 ^b	22.88±2.62 ^{abcd}	18.36±1.10 ^{bc}
N0:P1:K0	28.85±0.00 ^a	20.59±4.43 ^{bcdef}	17.72±1.10 ^{bc}
N0:P1:K1	23.72±0.99 ^{de}	19.94±1.93 ^{cdef}	21.52±1.09 ^a
N1:P0:K0	21.15±1.72 ^{fg}	23.20±1.93 ^{abc}	17.09±0.00 ^{bcd}
N1:P0:K1	26.28±2.63 ^b	24.18±3.43 ^{ab}	14.56±1.10 ^{de}
N1:P1:K0	26.28±0.99 ^b	19.28±2.29 ^{def}	16.46±2.19 ^{cd}
N1:P1:K1	24.36±1.00 ^{cd}	21.24±2.61 ^{abcdef}	19.62±4.78 ^{ab}
N2:P0:K0	22.44±0.99 ^{ef}	17.65±5.55 ^f	14.56±1.10 ^{de}
N2:P0:K1	19.87±0.99 ^g	21.90±2.61 ^{abcde}	14.56±1.10 ^{de}
N2:P1:K0	23.72±0.99 ^{de}	18.63±2.06 ^{ef}	13.29±0.00 ^c
N2:P1:K1	25.64±2.63 ^{bc}	24.84±2.95 ^a	12.66±1.10 ^c
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	24.15±2.89	21.84±3.98	16.61±3.06
อุณหภูมิห้อง	24.15±2.89	21.40±3.31	-
ปัจจัยที่ 1	*	*	*
ปัจจัยที่ 2	ns	ns	-
ปัจจัยที่ 1×2	ns	*	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

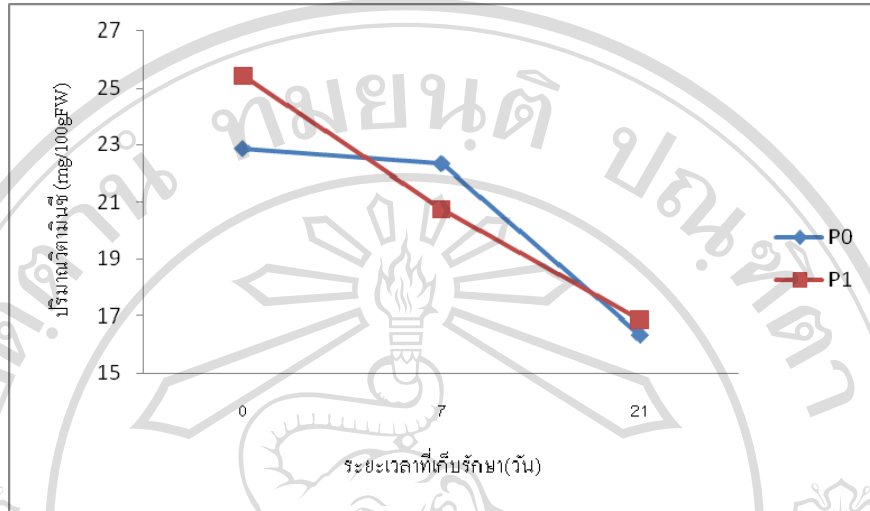
* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

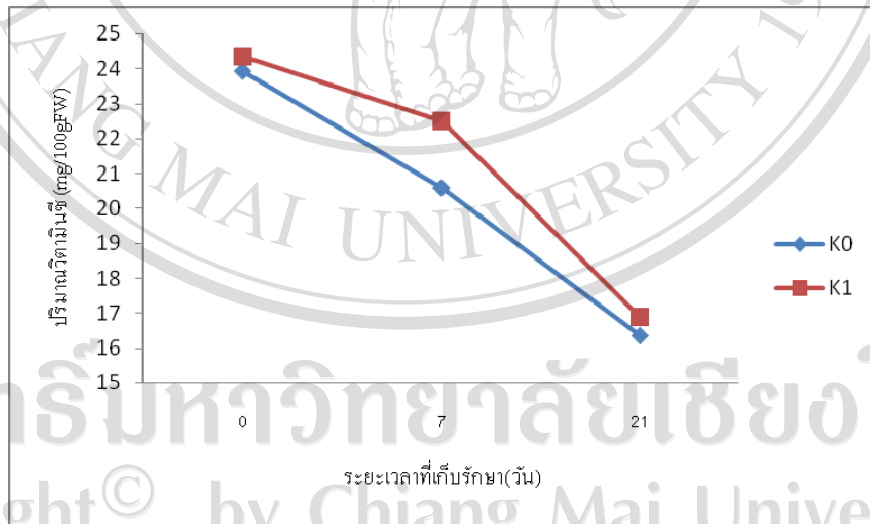
ภาพ 23 ปริมาณวิตามินซีของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง(RT)และ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่างกัน

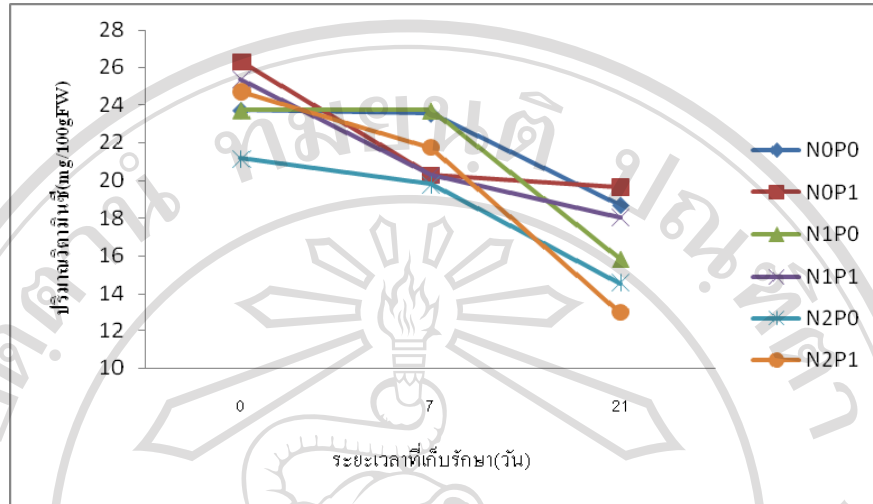
ภาพ 24 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อปริมาณเฉลี่ยวิตามินซีได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

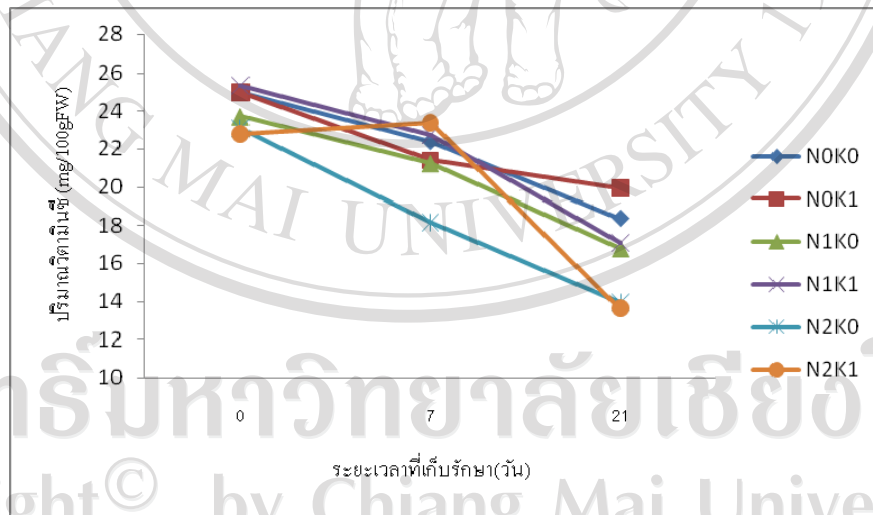
ภาพ 25 อิทธิพลของระดับฟอสฟอรัสต่อปริมาณเฉลี่ยวิตามินซีที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 26 อิทธิพลของระดับโพแทสเซียมต่อปริมาณเฉลี่ยวิตามินซีที่ระยะเวลาต่างกัน

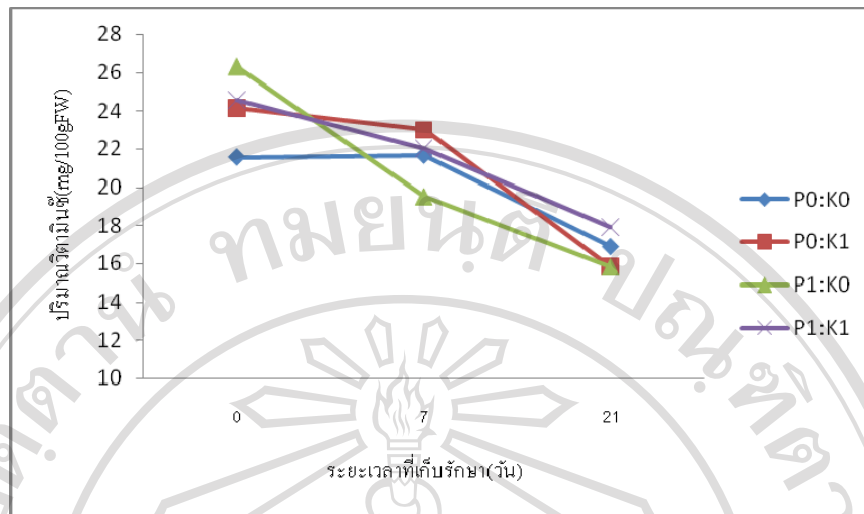

ภาพ 27 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อปริมาณวิตามินซีที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 28 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและโพแทสเซียมต่อปริมาณวิตามินซีที่ระยะเวลาต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาพ 29 อิทธิพลร่วมของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมต่อปริมาณวิตามินซีที่ระยะเวลาต่างกัน

สีผิว เมื่อศึกษาสีผิวของผลพริกจะทำการศึกษาค่า Lightness ซึ่งหมายถึงค่าความสว่างหรือความเข้มของสีผิวของพริกมีค่าตั้งแต่ 0-100 ค่าที่เพิ่มขึ้นจะแสดงว่ามีความสว่างของสีผิวมากขึ้น ด้านค่า Chroma เป็นค่าความบริสุทธิ์ของสีซึ่งมีค่าอยู่ในช่วง 0-90 หากมีค่ามากก็จะแสดงถึงสีหลัก (Hue angle) ที่ชัดเจนมากขึ้น ด้านค่า Hue angle เป็นค่าที่บอกถึงสีหลักที่มองเห็นในการวัดสีพริก หากค่า Hue angle เข้าใกล้ 90 แสดงว่าผลพริกจะมีสีเหลืองแต่หากเข้าใกล้ 180 แสดงว่าผลพริกมีสีเขียว

จากตาราง 11 และภาพ 30 แสดงค่า Lightness ของผลพริกเมื่อได้รับปุ๋ย N:P:K ที่ระดับต่าง ๆ และเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสและอุณหภูมิห้อง ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลของปุ๋ยที่ต้นพริกได้รับทำให้ค่า Lightness ของผลพริกแตกต่างกันในทุกระยะของการเก็บรักษา เมื่อต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจน ปุ๋ยฟอสฟอรัสและปุ๋ยโพแทสเซียมเพิ่มขึ้นจะทำให้ค่า Lightness ของผลพริกลดลง(ภาพ 31-36) เนื่องจากเมื่อผลพริกได้รับธาตุอาหารเหล่านี้เพิ่มขึ้นจะทำให้สีผิวมีความเข้มขึ้น โดยเฉพาะธาตุไนโตรเจนซึ่งเป็นองค์ประกอบของรงควัตถุในผลพริก(สุชาติ, 2546) เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการเก็บรักษาก็พบว่า เมื่อเก็บรักษาไว้นานขึ้นค่า Lightness ของผลพริกจะมีค่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย(ตาราง 11) เนื่องจากเมื่อเก็บรักษานานขึ้นผลพริกจะมีสีเข้มหรือคล้ำมากขึ้น ส่วนอุณหภูมิในการเก็บรักษาไม่มีผลต่อค่า Lightness ของผลพริกแต่อย่างใด

ตาราง 11 ค่า Lightness เฉลี่ยของผิวผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่าง ๆ

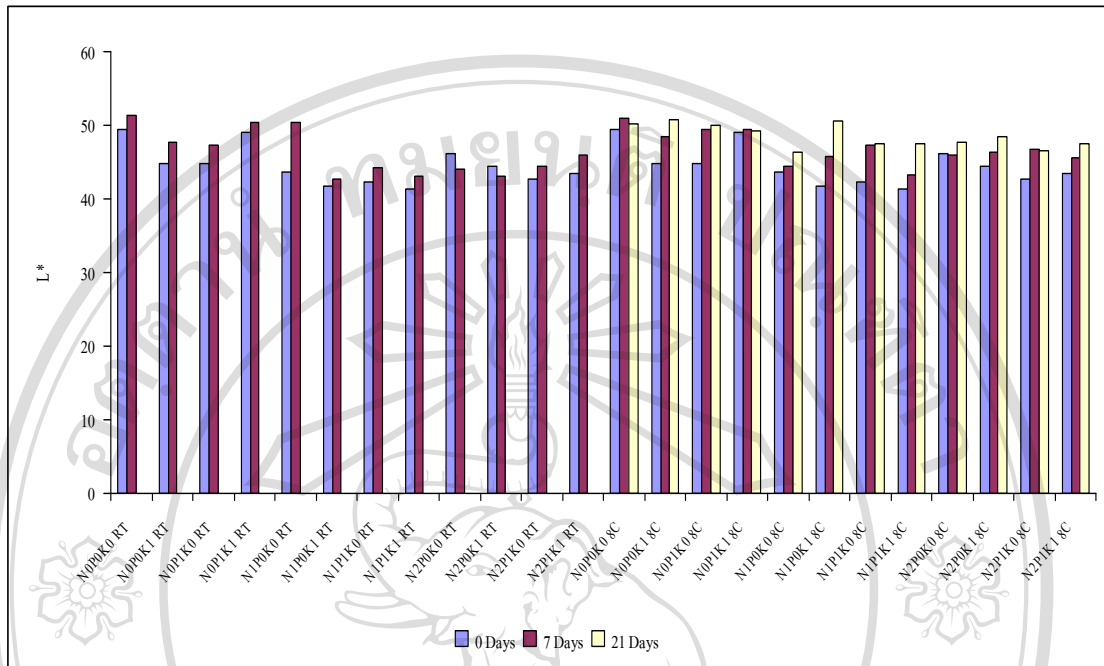
วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)		
	0	7	21
ปัจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	49.42±2.41 ^a	51.09±2.97 ^a	50.15±3.85 ^{ab}
N0:P0:K1	44.90±5.38 ^{bc}	48.06±4.00 ^{bcd}	50.81±5.06 ^a
N0:P1:K0	44.78±5.23 ^{bcd}	48.32±3.82 ^{bc}	49.95±1.72 ^{abc}
N0:P1:K1	49.01±3.28 ^a	49.94±3.03 ^{ab}	49.16±2.06 ^{abc}
N1:P0:K0	43.61±4.91 ^{cdef}	47.27±5.00 ^{bcd}	46.36±4.74 ^c
N1:P0:K1	41.78±4.51 ^{ef}	44.15±3.32 ^{ef}	50.57±5.82 ^a
N1:P1:K0	42.30±2.80 ^{def}	45.77±2.97 ^{cde}	47.51±4.70 ^{abc}
N1:P1:K1	41.41±4.22 ^f	43.16±2.66 ^f	47.47±4.01 ^{abc}
N2:P0:K0	46.19±3.64 ^b	44.95±3.35 ^{ef}	47.63±1.61 ^{abc}
N2:P0:K1	44.33±2.85 ^{bcd}	44.69±3.38 ^{ef}	48.43±3.29 ^{abc}
N2:P1:K0	42.70±3.29 ^{cdef}	45.64±3.41 ^{de}	46.54±3.23 ^{bc}
N2:P1:K1	43.45±2.41 ^{cdef}	45.76±3.50 ^{cde}	47.45±5.06 ^{abc}
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	44.49±4.55	46.95±3.09	48.50±4.08
อุณหภูมิห้อง	44.49±4.55	46.17±4.91	-
ปัจจัยที่ 1	*	*	*
ปัจจัยที่ 2	ns	ns	-
ปัจจัยที่ 1×2	ns	*	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

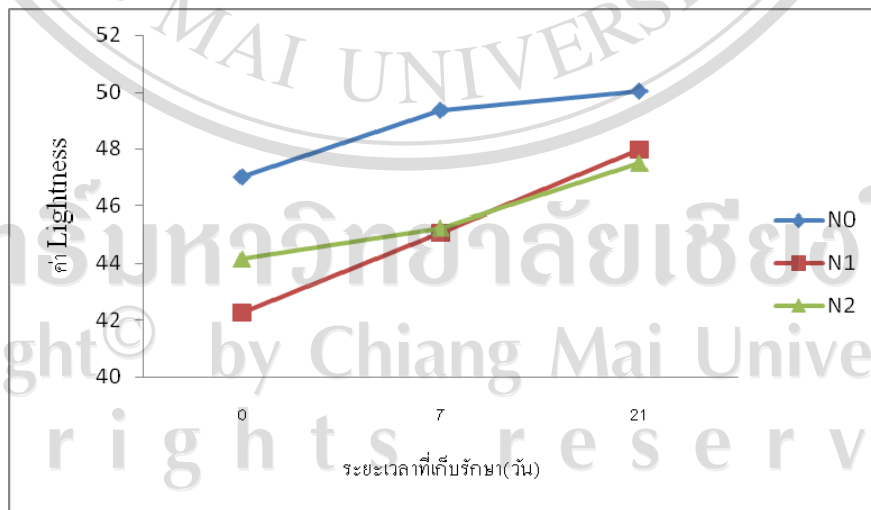
P ≤ .05 โดย Least significant difference

* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

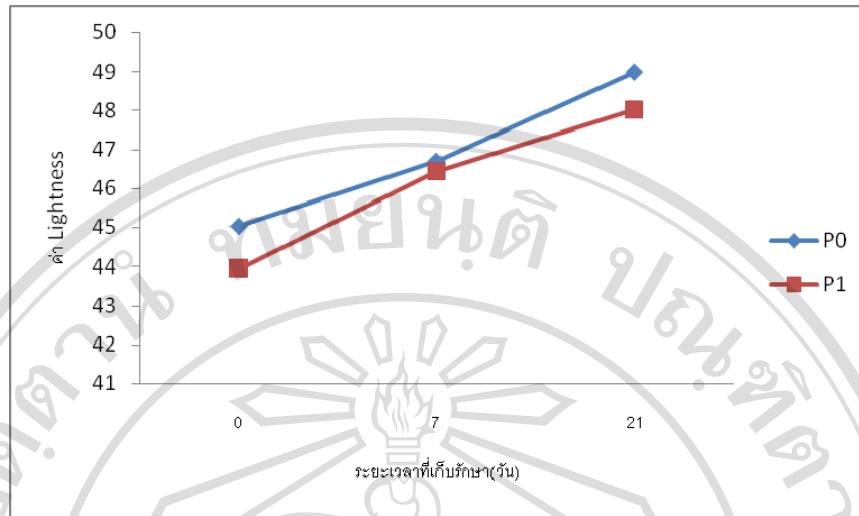
ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

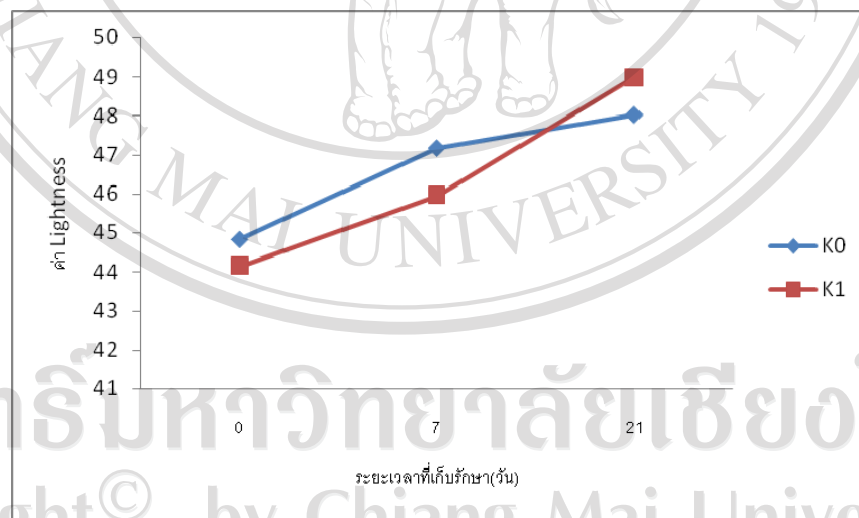
ภาพ 30 ค่า Lightness ของผิวผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง(RT)และ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่างกัน

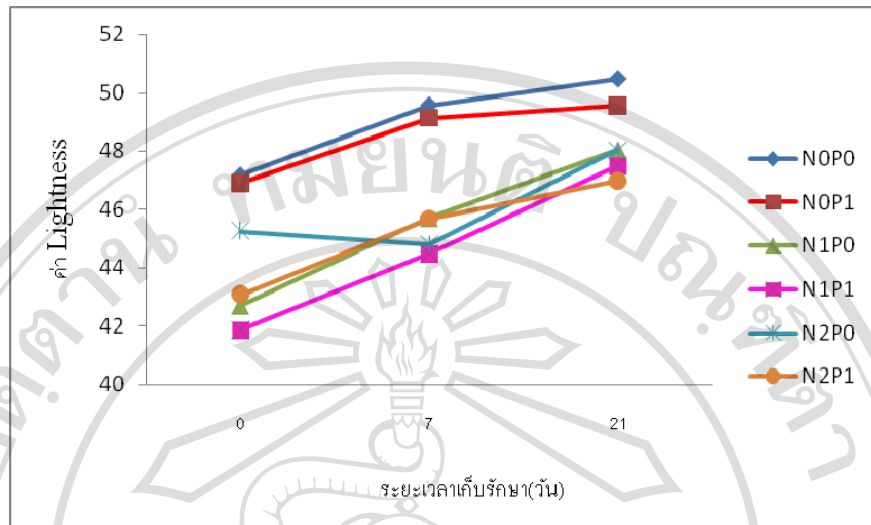
ภาพ 31 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อค่าเฉลี่ย Lightness ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

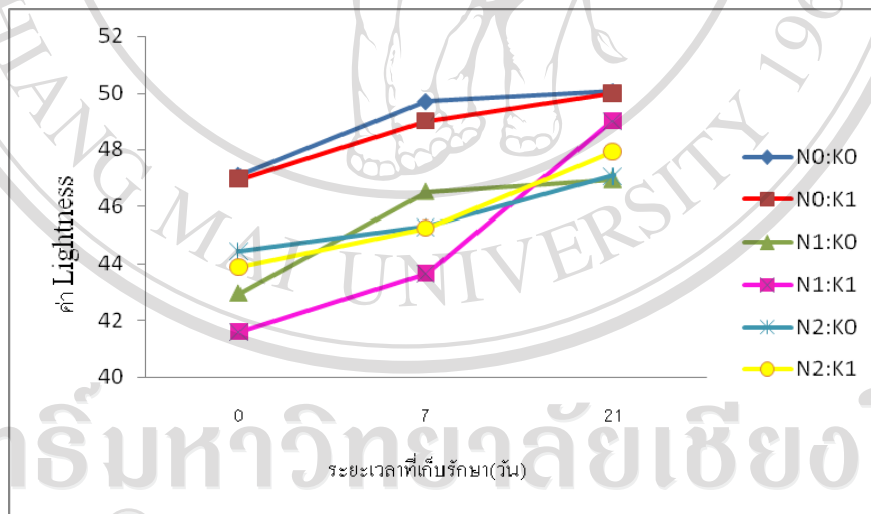
ภาพ 32 อิทธิพลของระดับฟอสฟอรัสต่อค่าเฉลี่ย Lightness ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

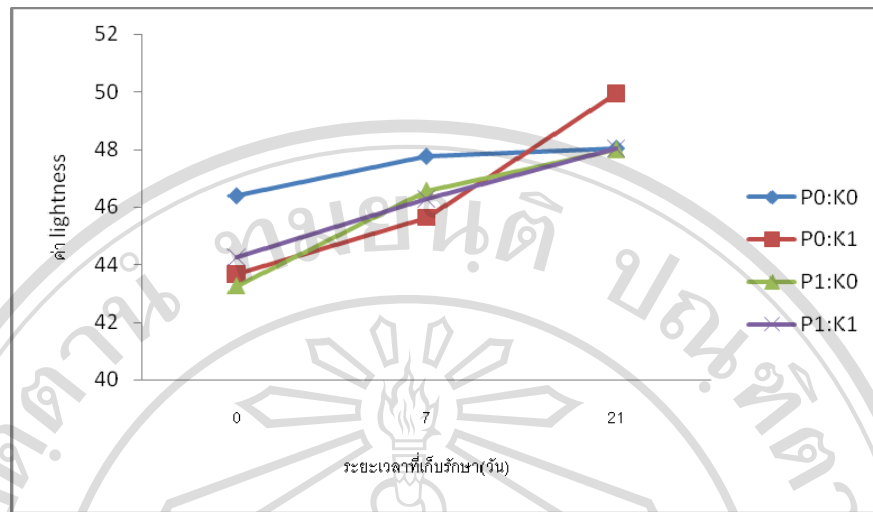
ภาพ 33 อิทธิพลของระดับโพแทสเซียมต่อค่าเฉลี่ย Lightness ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 34 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อค่า Lightness ที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 35 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและโพแทสเซียมต่อค่า Lightness ที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 36 อิทธิพลร่วมของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมต่อค่า Lightness ที่ระยะเวลาต่างกัน

ค่า Chroma ของผลพริกที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิต่างกันจะมีค่า Chroma ต่างกัน เมื่อเก็บรักษาที่ระยะ 7 วัน ที่อุณหภูมิห้องจะให้ค่า Chroma ต่ำกว่าที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 12) และเมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลานานขึ้น ค่า Chroma ของผลพริกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ภาพ 37) ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อเก็บรักษานานขึ้นผลพริกจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของสีผิวทำให้สีเข้มขึ้น เมื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปุ๋ยที่ต้นพริกได้รับก็พบว่า เมื่อต้นพริกได้รับไนโตรเจนเพิ่มขึ้นจะทำให้ผลพริกมีค่า Chroma ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าสีผิวของผลพริกจะเข้มขึ้น (ตาราง 12 และภาพ 38) เนื่องจากธาตุไนโตรเจนมีบทบาทในการสร้างรงควัตถุในผลจึงทำให้มีสีเข้มขึ้น (สุชาติ, 2546) ส่วนผลของปุ๋ยฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมก็มีผลต่อค่า Chroma ของผลพริกเช่นเดียวกัน เมื่อต้นพริกได้รับธาตุเหล่านี้เพิ่มขึ้นจะทำให้ค่า Chroma ของผลพริกลดลงด้วย แต่ก็ไม่มีความแตกต่างมากนัก (ภาพ 39 และ 40) ส่วนความสัมพันธ์ของ N:P:K ที่ระดับต่าง ๆ ก็มีผลในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือเมื่ออัตราส่วนของ N:P:K เพิ่มขึ้นก็ทำให้ค่า Chroma ของผลพริกลดลงเช่นเดียวกัน (ภาพ 41-43)

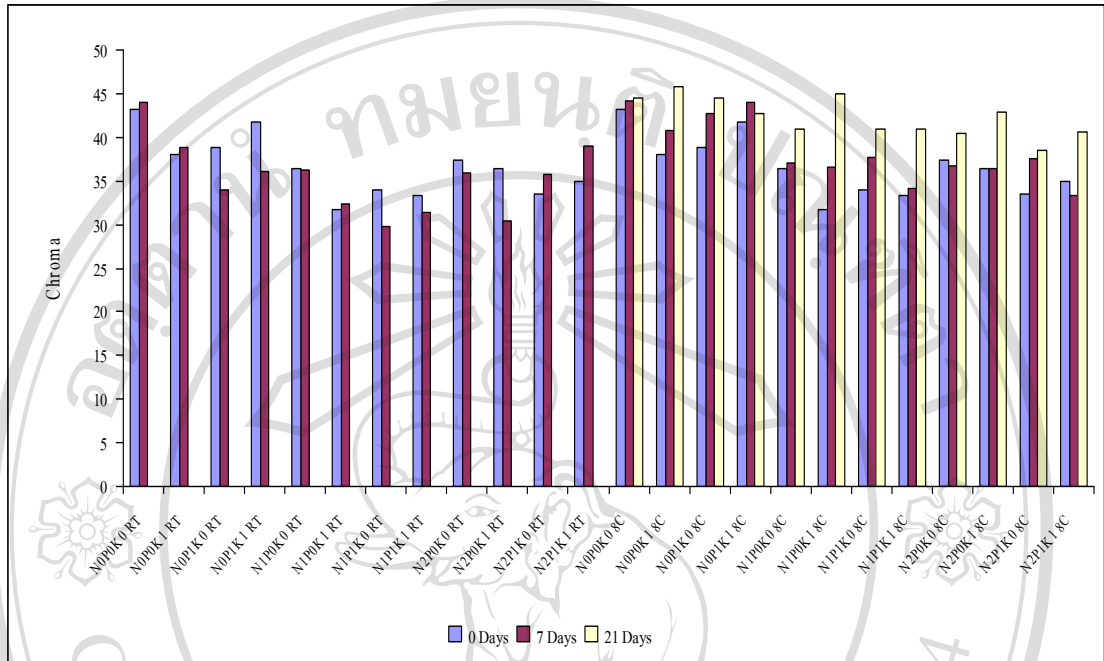

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย Chroma ของผิวผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆเมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลาต่างกัน

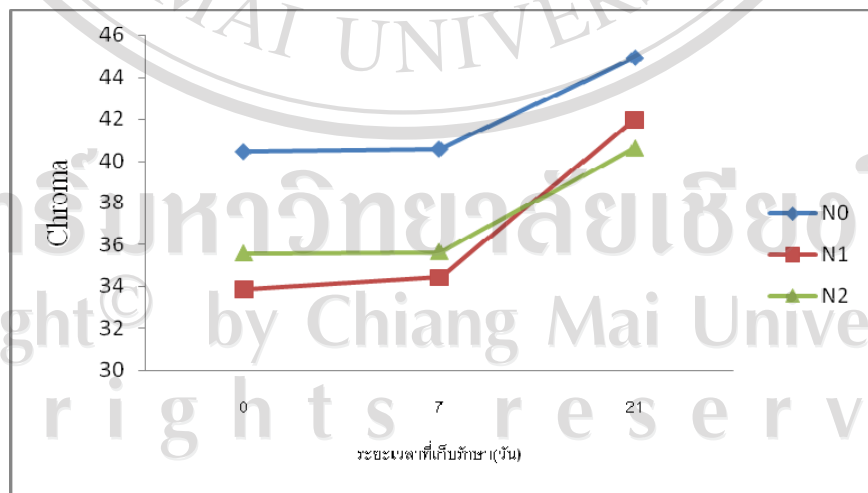
วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)		
	0	7	21
ปัจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	43.19±1.67 ^a	44.08±5.49 ^a	44.53±4.51 ^a
N0:P0:K1	37.97±5.41 ^{bc}	39.78±5.2 ^{ab}	45.74±5.85 ^a
N0:P1:K0	38.85±4.24 ^b	38.35±7.53 ^{bc}	44.56±2.05 ^a
N0:P1:K1	41.82±3.32 ^a	40.11±6.89 ^{ab}	42.76±3.19 ^{ab}
N1:P0:K0	36.45±3.08 ^{bcd}	36.66±4.85 ^{bcd}	40.97±6.32 ^{ab}
N1:P0:K1	31.64±5.15 ^g	34.49±7.38 ^{cd}	44.96±9.24 ^a
N1:P1:K0	33.98±3.45 ^{efg}	33.74±5.91 ^d	41.00±6.44 ^{ab}
N1:P1:K1	33.39±2.74 ^{fg}	32.82±6.39 ^d	40.88±5.80 ^{ab}
N2:P0:K0	37.41±4.53 ^{bcd}	36.36±7.58 ^{bcd}	40.48±2.05 ^{ab}
N2:P0:K1	36.35±2.09 ^{fg}	33.47±6.21 ^d	42.92±6.26 ^{ab}
N2:P1:K0	33.56±5.13 ^{fg}	36.67±7.99 ^{bcd}	38.43±4.94 ^b
N2:P1:K1	35.03±1.93 ^{def}	36.11±8.35 ^{bcd}	40.64±8.99 ^{ab}
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	36.64±4.97	38.44±4.69 ^a	42.33±6.01
อุณหภูมิห้อง	36.64±4.97	35.33±8.91 ^b	-
ปัจจัยที่ 1	*	*	*
ปัจจัยที่ 2	ns	*	-
ปัจจัยที่ 1×2	ns	*	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

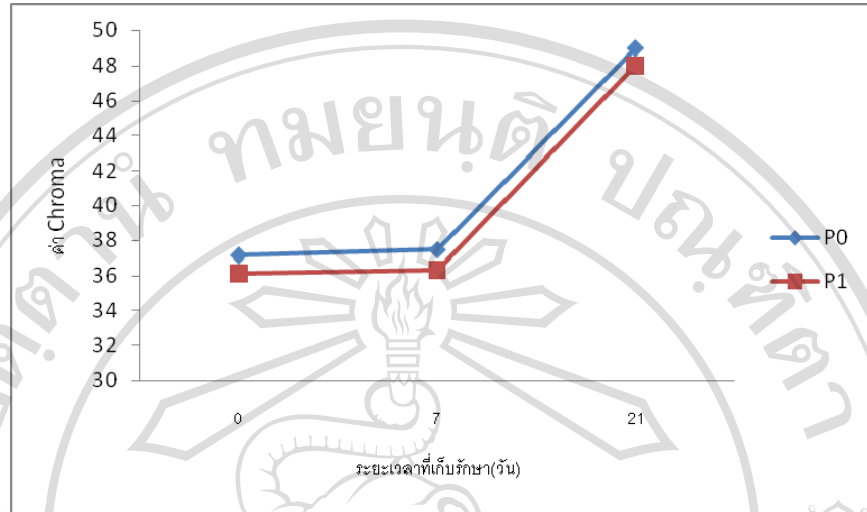
* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

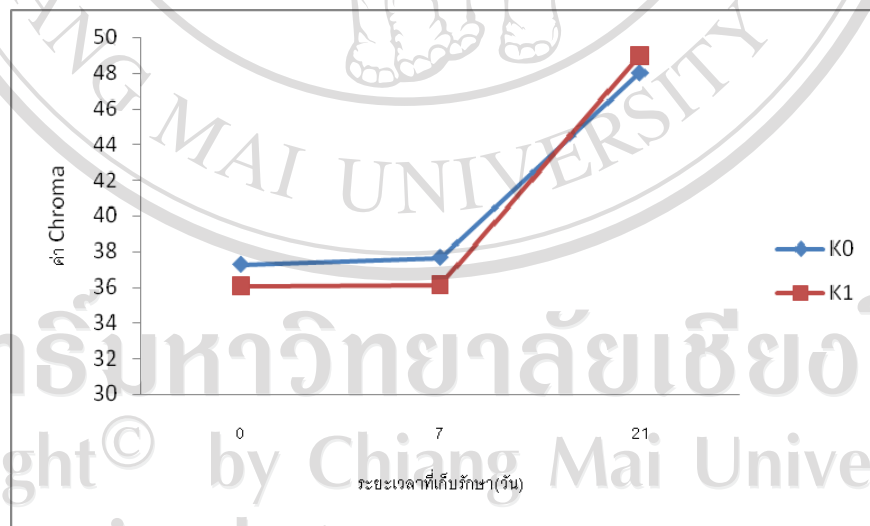
ภาพ 37 ค่า Chroma ของผิวผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง(RT) และ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 38 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อค่าเฉลี่ย Chroma ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

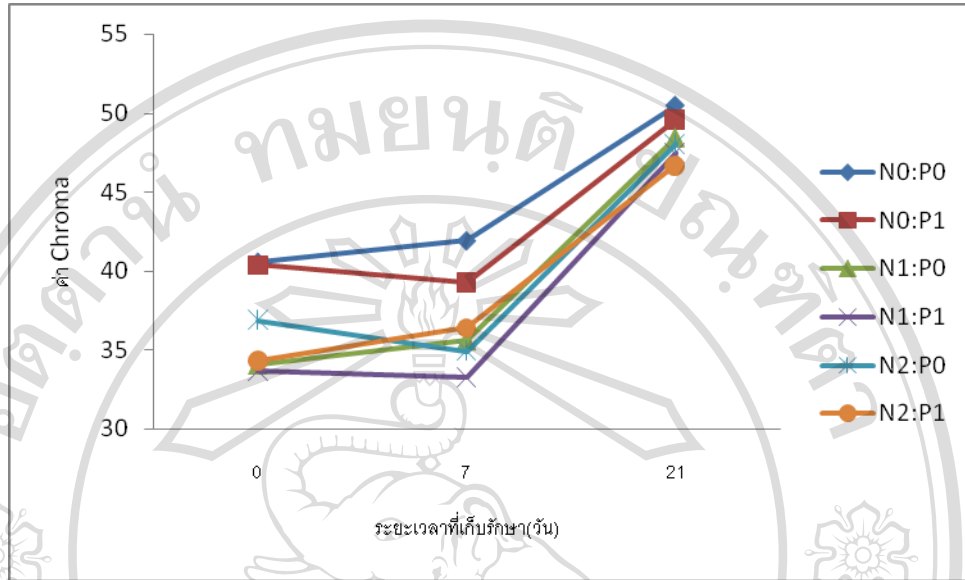

ภาพ 39 อิทธิพลของระดับฟอสฟอรัสต่อค่าเฉลี่ย Chroma ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

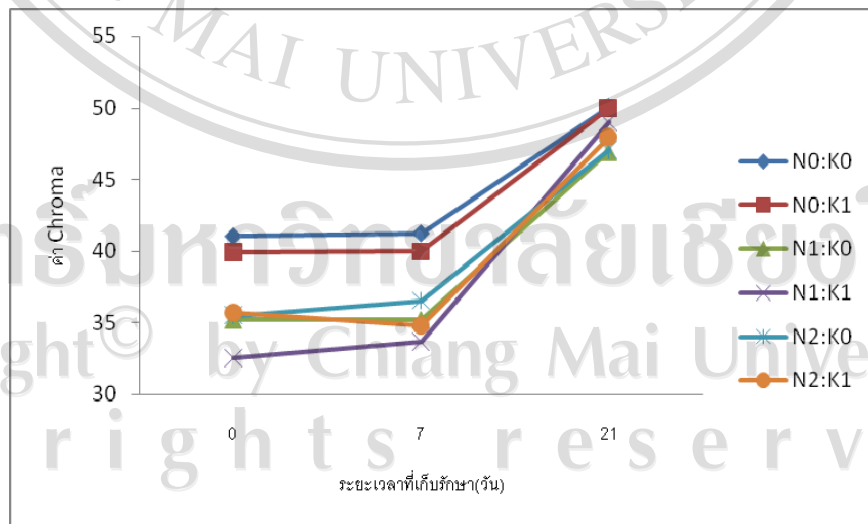

ภาพ 40 อิทธิพลของระดับโพแทสเซียมต่อค่าเฉลี่ย Chroma ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

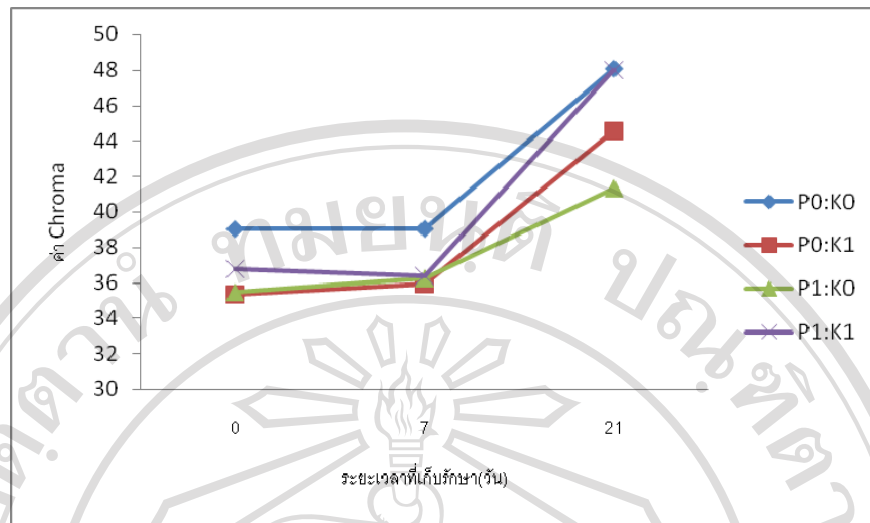
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาพ 41 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อค่าเฉลี่ย Chroma ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 42 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและโพแทสเซียมต่อค่าเฉลี่ย Chroma ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 43 อิทธิพลร่วมของฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมต่อค่าเฉลี่ย Chroma ของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

ค่า Hue angle ของผลพริกที่เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิห้อง จะมีค่าลดลงเมื่อเก็บไว้ที่ระยะ 7 วัน ดังแสดงได้ในตาราง 13 การลดลงของค่า Hue angle เนื่องจากรงควัตถุที่เป็นสีเขียวจะเริ่มเปลี่ยนเป็นสีเหลืองเพิ่มขึ้น (ภาพ 44) สำหรับผลของอุณหภูมิที่ทำการเก็บรักษานั้นพบว่า เมื่อเก็บผลพริกไว้ที่อุณหภูมิห้องจะทำให้ค่า Hue angle ลดลงมากกว่าที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 13) เนื่องจากที่อุณหภูมิห้องจะทำให้ผลพริกมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา เช่น ทำให้เกิดสีเขียวจางน้ำเพิ่มขึ้นและเกิดออกซิเดชันของคลอโรฟิลล์โดยเอนไซม์ Chlorophyllase ทำให้คลอโรฟิลล์ลดลง เริ่มเกิดรงควัตถุสีเหลืองและแดง ซึ่งเป็นสารพวก carotenoids เพิ่มขึ้น (Will *et al.*, 1981) ส่วนอิทธิพลของปุ๋ยที่ต้นพริกได้รับไม่มีผลต่อค่า Hue angle ของผลพริกแต่อย่างใด (ตาราง 13)

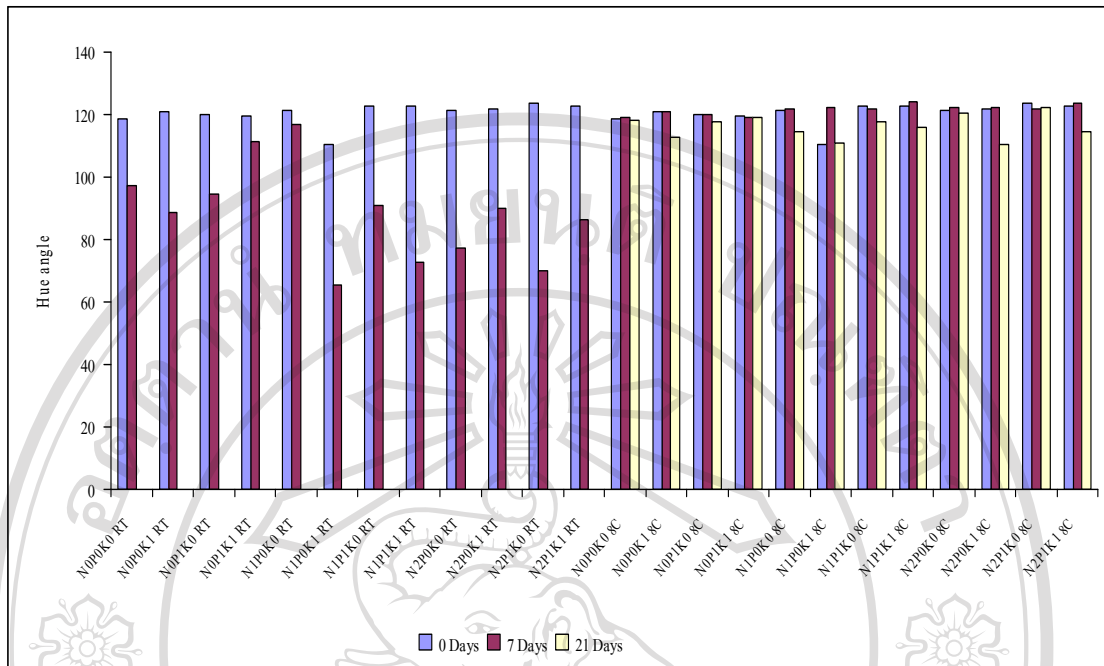
ตาราง 13 ค่า Hue angle เฉลี่ยของผิวผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่าง ๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลาต่างกัน

วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)		
	0	7	21
ปัจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	118.76±1.14	108.01±26.60	118.27±2.93
N0:P0:K1	120.98±2.17	104.66±30.51	112.60±17.04
N0:P1:K0	120.16±1.86	107.21±23.09	117.78±1.41
N0:P1:K1	119.60±1.89	115.26±12.25	119.18±1.97
N1:P0:K0	121.31±1.95	119.46±6.51	114.50±16.70
N1:P0:K1	110.59±36.25	93.86±36.40	110.86±15.39
N1:P1:K0	122.67±1.60	106.33±25.12	117.77±11.21
N1:P1:K1	122.71±1.03	98.24±35.72	116.00±16.20
N2:P0:K0	121.33±2.34	99.76±38.30	120.67±1.46
N2:P0:K1	121.86±1.84	106.08±30.97	110.34±18.24
N2:P1:K0	123.63±3.10	96.00±36.09	122.34±2.27
N2:P1:K1	122.69±1.61	104.99±34.45	114.39±2.25
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	120.52±10.89	121.59±2.22 ^a	116.22±12.89
อุณหภูมิห้อง	120.52±10.89	88.39±34.81 ^b	-
ปัจจัยที่ 1	ns	ns	ns
ปัจจัยที่ 2	ns	*	-
ปัจจัยที่ 1×2	ns	*	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

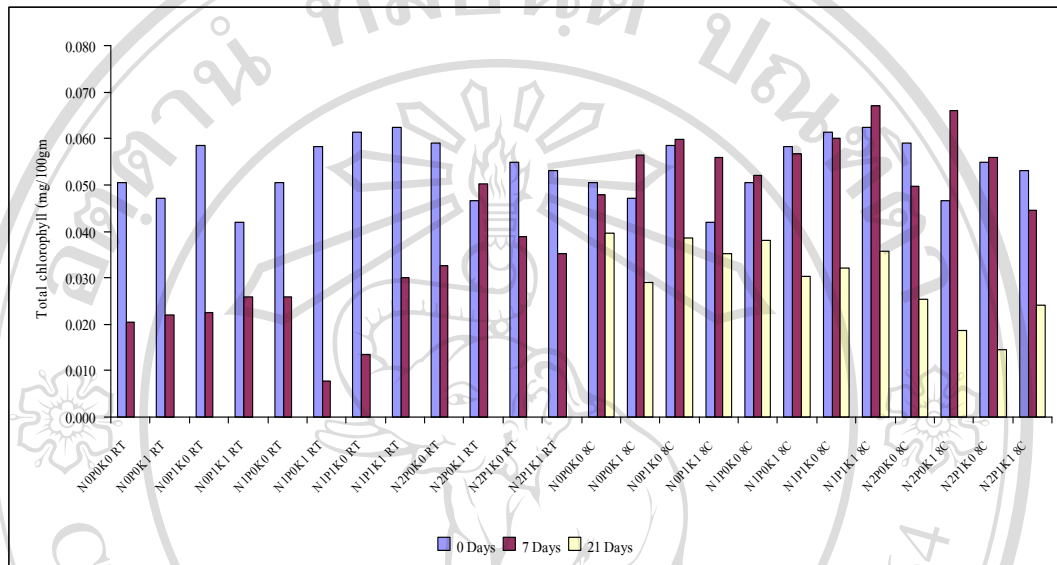
ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

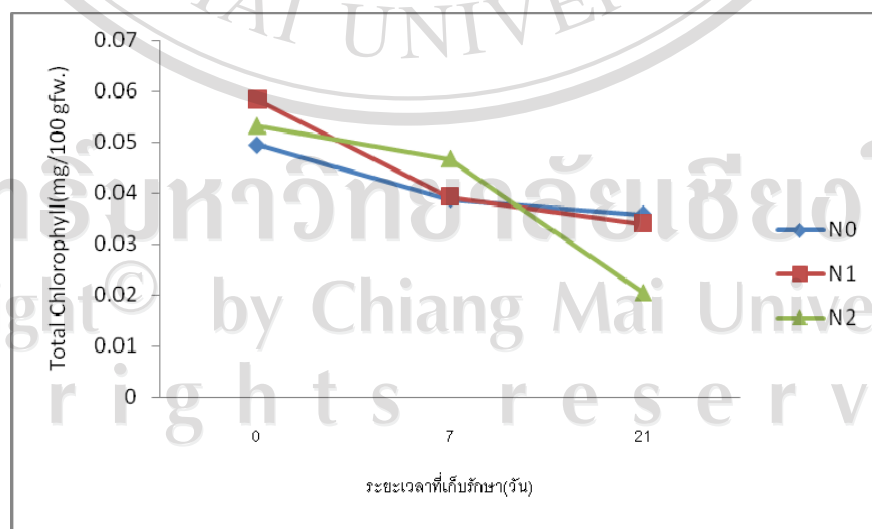
ภาพ 44 ค่า Hue angle ของผิวผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่าง ๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง (RT) และ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่างกัน

ปริมาณคลอโรฟิลล์รวม ปริมาณคลอโรฟิลล์รวมได้จากผลรวมของปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ และคลอโรฟิลล์ บี ซึ่งผลของปริมาณปุ๋ยที่ต้นพริกได้รับและเมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างกันให้ผลออกมาในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือเมื่อทำการเก็บรักษาผลพริกนานขึ้นจะทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะเดียวกันเมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง จะทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลพริกลดลงจากที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน (ตาราง 14) เนื่องจากเมื่อเก็บรักษาผลพริกไว้ที่อุณหภูมิสูงและมีระยะเวลานานขึ้น คลอโรฟิลล์จะถูกออกซิไดซ์โดยเอนไซม์ Chlorophyllase มากขึ้นจึงทำให้ปริมาณของคลอโรฟิลล์ลดลง (Will *et al.*, 1981) เมื่อต้นพริกได้รับปุ๋ยในอัตราต่าง ๆ กันก็ส่งผลให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลพริกแตกต่างกันออกไปด้วย ดังแสดงได้ในตาราง 14 และภาพ 45 ในระยะแรกหลังจากเก็บผลต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนจะมีปริมาณคลอโรฟิลล์ผลพริกสูงกว่าที่ไม่ได้รับไนโตรเจน (ภาพ 46) เนื่องจากธาตุไนโตรเจนจะช่วยในการสร้างคลอโรฟิลล์ ส่วนปริมาณของปุ๋ยฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมจะไม่มีผลต่อปริมาณคลอโรฟิลล์แต่อย่างใด และเป็นที่น่าสังเกตว่าเมื่อทำการเก็บผลพริกไว้นานขึ้นการลดลงของปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนที่

ระดับสูงจะมากกว่าต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนน้อยหรือไม่ได้รับไนโตรเจน จากตาราง 14 จะพบว่า ทั้งปริมาณของไนโตรเจนที่ต้นพริกได้รับและอุณหภูมิที่ทำการเก็บรักษามีผลต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ในผลพริกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาพ 45 ปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆเมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง(RT) และ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 46 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมดของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

ตาราง 14 ปริมาณคลอโรฟิลล์รวม (มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด) ของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่างๆเมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลาต่างกัน

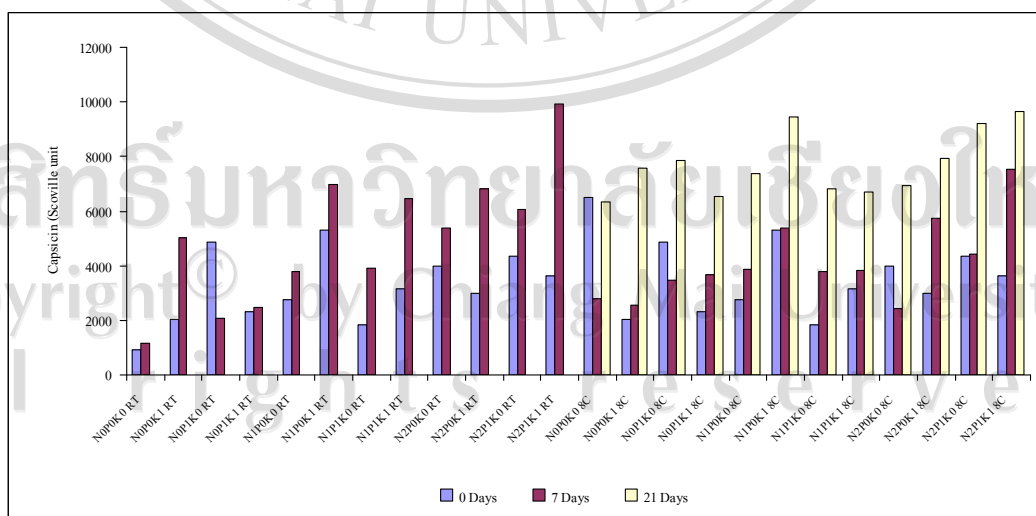
วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)		
	0	7	21
ปีจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	0.051±0.001 ^{cde}	0.034±0.016 ^b	0.040±0.008 ^a
N0:P0:K1	0.047±0.009 ^{cde}	0.039±0.020 ^{ab}	0.029±0.006 ^{abc}
N0:P1:K0	0.058±0.004 ^{abc}	0.041±0.022 ^{ab}	0.039±0.005 ^a
N0:P1:K1	0.042±0.009 ^f	0.041±0.019 ^{ab}	0.035±0.004 ^{ab}
N1:P0:K0	0.051±0.018 ^{cde}	0.039±0.020 ^{ab}	0.038±0.004 ^a
N1:P0:K1	0.059±0.001 ^{abc}	0.032±0.027 ^b	0.030±0.008 ^{abc}
N1:P1:K0	0.061±0.005 ^{ab}	0.037±0.027 ^{ab}	0.032±0.011 ^{ab}
N1:P1:K1	0.063±0.003 ^a	0.049±0.025 ^{ab}	0.036±0.011 ^{ab}
N2:P0:K0	0.059±0.006 ^{ab}	0.041±0.013 ^{ab}	0.025±0.013 ^{bcd}
N2:P0:K1	0.046±0.007 ^{ef}	0.058±0.009 ^a	0.019±0.006 ^{cd}
N2:P1:K0	0.055±0.002 ^{abcd}	0.048±0.012 ^{ab}	0.014±0.002 ^d
N2:P1:K1	0.053±0.005 ^{bcd}	0.040±0.011 ^{ab}	0.024±0.004 ^{bcd}
ปีจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	0.054±0.009	0.056±0.011 ^a	0.030±0.010
อุณหภูมิห้อง	0.054±0.009	0.028±0.014 ^b	-
ปีจจัยที่ 1	*	*	*
ปีจจัยที่ 2	ns	*	-
ปีจจัยที่ 1×2	ns	*	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P ≤ .05 โดย Least significant difference

* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปริมาณสารแคปไซซิน จากตาราง 15 พบว่าปริมาณสารแคปไซซินในผลพริกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมในระดับที่แตกต่างกัน โดยต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยที่ระดับ N1:P0:K1 จะมีปริมาณสารแคปไซซินมากที่สุด ในขณะที่ไม่ได้รับปุ๋ย(N0:P0:K0) มีปริมาณสารแคปไซซินน้อยที่สุด แต่อย่างไรก็ตามความแตกต่างที่เกิดขึ้นแปรปรวนค่อนข้างมากในระดับปุ๋ยต่าง ๆ และเมื่อมีการเก็บรักษาผลพริกไว้นานขึ้น ปริมาณสารแคปไซซินจะเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจนในทุกระดับของปุ๋ยที่ต้นพริกได้รับ โดยเฉพาะเมื่อเก็บไว้ที่ระยะเวลา 21 วัน (ภาพ 47) ในขณะที่อุณหภูมิที่เก็บรักษาก็มีผลต่อปริมาณสารแคปไซซินในผลพริกเช่นเดียวกัน โดยผลพริกที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิห้องจะมีปริมาณสารแคปไซซินมากกว่าที่เก็บไว้ที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 15) การเพิ่มขึ้นของปริมาณสารแคปไซซินเมื่อเก็บรักษาไว้ที่ระยะเวลานานขึ้นและที่อุณหภูมิสูง เนื่องจากผลพริกมีการสูญเสียปริมาณน้ำมากขึ้น จึงทำให้ความเข้มข้นของสารแคปไซซินเพิ่มขึ้น (คณัย, 2552) เมื่อพิจารณาถึงผลของปุ๋ยไนโตรเจนที่ต้นพริกได้รับ จะพบว่าเมื่อได้รับปุ๋ยไนโตรเจนเพิ่มขึ้นก็จะทำให้มีปริมาณสารแคปไซซินในผลพริกเพิ่มขึ้น (ภาพ 48) เนื่องจากธาตุไนโตรเจนเป็นธาตุองค์ประกอบธาตุหนึ่งของสารแคปไซซิน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างธาตุไนโตรเจนกับธาตุฟอสฟอรัสและธาตุโพแทสเซียมกับโพแทสเซียม ก็จะเห็นได้ว่าเมื่อต้นพริกได้รับไนโตรเจนและฟอสฟอรัสหรือโพแทสเซียมเพิ่มขึ้น ผลพริกก็จะมีปริมาณสารแคปไซซินเพิ่มขึ้น (ภาพ 49 และ 50) นั่นแสดงว่าฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมจะส่งเสริมให้ต้นพริกดูดกลืนไนโตรเจนไปใช้ในการสร้างสารแคปไซซินได้เพิ่มขึ้น

ภาพ 47 ปริมาณสารแคปไซซินของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่าง ๆ เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง(RT)และ 8 องศาเซลเซียสที่ระยะเวลาต่างกัน

ตาราง 15 ปริมาณสารแคปไซซินเฉลี่ย (Scoville unit) ของผลพริกพันธุ์จอมทอง 2 ที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ในระดับต่าง ๆ เมื่อเก็บไว้ที่ระยะเวลาต่างกัน

วิธีการ	ระยะเวลาเก็บรักษา (วัน)		
	0	7	21
ปัจจัยที่ 1 : ระดับปุ๋ย (N:P:K)			
N0:P0:K0	930±89 ^l	1,970±891 ^d	6,330±140 ⁱ
N0:P0:K1	2,020±125 ^j	3,800±1351 ^c	7,580±145 ^d
N0:P1:K0	4,860±160 ^b	2,760±777 ^{cd}	7,860±120 ^c
N0:P1:K1	2,320±98 ⁱ	3,075±647 ^{cd}	6,530±110 ^{hi}
N1:P0:K0	2,770±13 ^h	3,835±120 ^c	7,370±90 ^c
N1:P0:K1	5,300±80 ^a	6,175±885 ^b	9,450±130 ^a
N1:P1:K0	1,830±107 ^k	3,855±115 ^c	6,820±115 ^{gf}
N1:P1:K1	3,160±116 ^f	5,140±1460 ^b	6,680±145 ^{gh}
N2:P0:K0	3,990±89 ^d	3,910±1623 ^c	6,940±130 ^f
N2:P0:K1	2,990±111 ^g	6,285±605 ^b	8,016±115 ^c
N2:P1:K0	4,330±98 ^c	5,245±897 ^b	9,200±80 ^b
N2:P1:K1	3,620±143 ^e	8,740±1309 ^a	9,650±125 ^a
ปัจจัยที่ 2 : อุณหภูมิที่เก็บรักษา			
8 องศาเซลเซียส	3,176±1,269	4,122±1,436 ^a	7,702±1,138
อุณหภูมิห้อง	3,176±1,269	5,009±2,404 ^b	-
ปัจจัยที่ 1	*	*	*
ปัจจัยที่ 2	ns	*	-
ปัจจัยที่ 1×2	ns	*	-

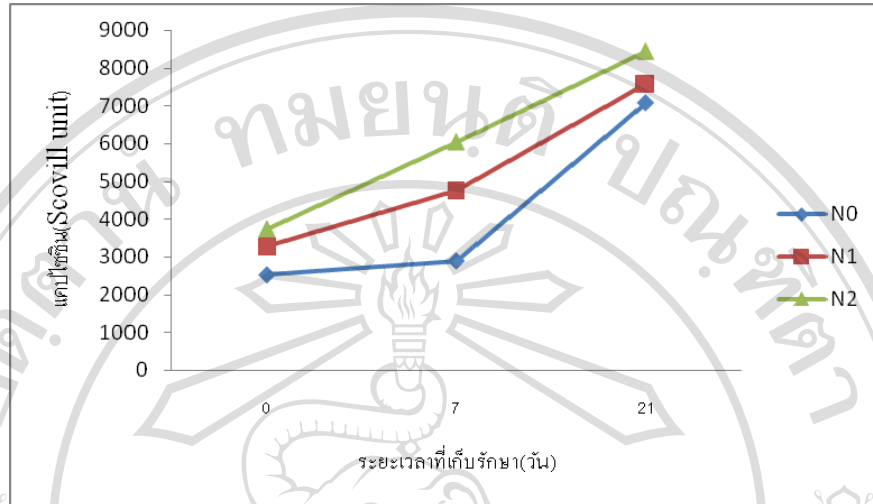
หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

P ≤ .05 โดย Least significant difference

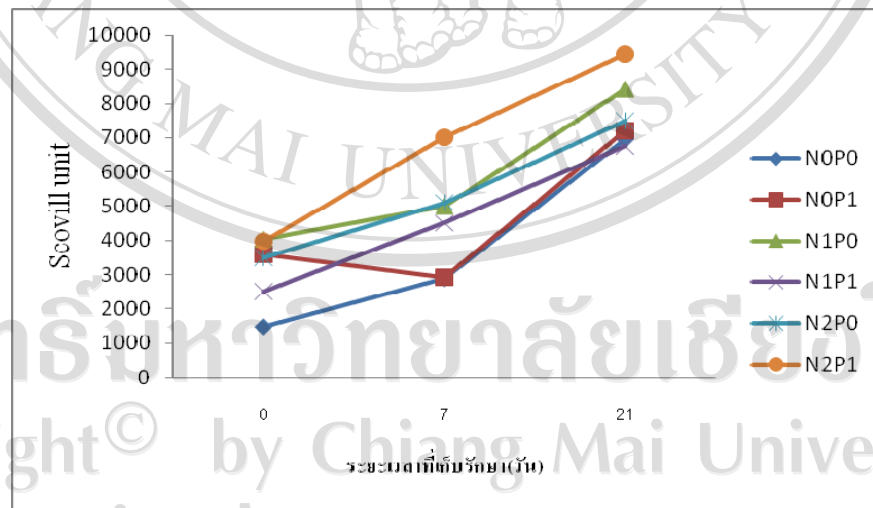
* คือ มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ns คือ ไม่มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

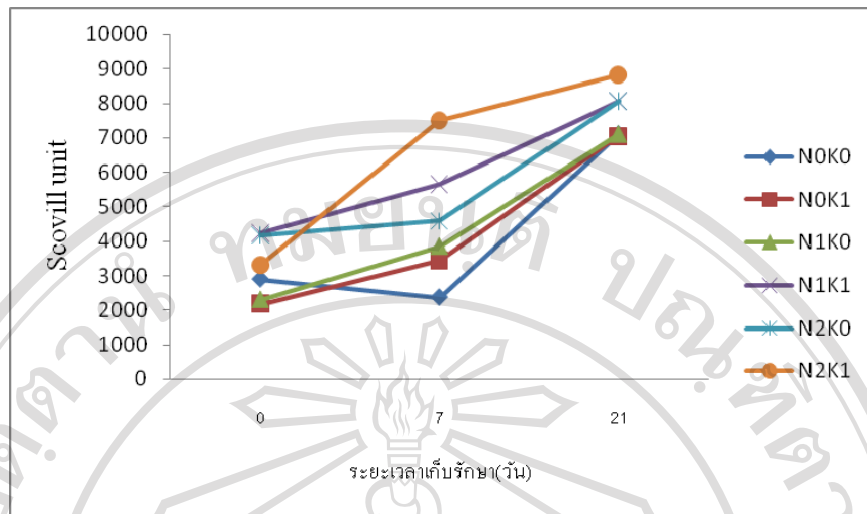

ภาพ 48 อิทธิพลของระดับไนโตรเจนต่อปริมาณแคปไซซินของผลพริกที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 49 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อปริมาณแคปไซซินเฉลี่ยที่ระยะเวลาต่างกัน

ภาพ 50 อิทธิพลร่วมของไนโตรเจนและโพแทสเซียมต่อปริมาณแคโรทีนอยด์ที่ระยะเวลาต่างกัน

4.2. การทดลองครั้งที่ 2 ศึกษาผลของอัตราปุ๋ยไนโตรเจนที่ระดับต่างๆ ในพริกหนุ่มพันธุ์จักรพรรดิ

4.2.1. ผลการวิเคราะห์ดิน

หลังจากทำการทดลองในครั้งแรกพบว่า ดินพริกที่ได้รับปุ๋ย N:P:K ที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ผลผลิตและคุณภาพผลผลิตจะเกี่ยวข้องกับปริมาณของธาตุไนโตรเจนเป็นส่วนใหญ่ ในครั้งที่สองจึงศึกษาเฉพาะระดับของไนโตรเจนเท่านั้น โดยทำการศึกษาที่แปลงทดลองของศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร(MCC) คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นชุดดินสนทรายและมีลักษณะคล้ายคลึงกับการทดลองในครั้งแรก โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

pH	5.43
อินทรีย์วัตถุ(O.M.)	1.21 %
ไนโตรเจนทั้งหมด(Total N)	0.045 %
ฟอสฟอรัส(P)	134.80 mg/kg
โพแทสเซียม(K)	65.26 mg/kg
ความต้องการปูนของดิน	1,300 kg/rai

จากผลการวิเคราะห์ดิน พบว่า พื้นที่ที่ทำการทดลองมีค่าความเป็นกรด-เบส(pH) ในระดับเป็นกรดจัด จึงทำให้มีความต้องการปุ๋ยของดินในปริมาณที่สูงเพื่อจะปรับสภาพของดินให้มีความเหมาะสมกับพืชที่ปลูก ปริมาณอินทรีย์วัตถุและไนโตรเจนทั้งหมดต่ำมาก แต่มีค่าฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมสูง เช่นเดียวกับพื้นที่ที่ใช้ในการทดลองครั้งแรก

4.2.2. ผลของปุ๋ยต่อการเจริญของต้นพริก

ความสูงของต้นพริก เมื่อทำการวัดความสูงของต้นพริกในช่วงเวลาต่างๆ พบว่า ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนในระดับต่าง ๆ นั้น มีการเจริญเติบโตด้านความสูงของต้นพริกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อต้นพริกมีอายุได้ 21 วันเป็นต้นไปหลังการย้ายปลูก(ตาราง 16) ในช่วง 21 และ 28 วันหลังการย้ายปลูก ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนในตำรับ 30, 45, 60 และ 75 กก.N/ไร่ จะมีการเจริญเติบโตด้านความสูงของต้นมากกว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนและที่ได้รับในโตรเจนที่ 15 กก.N/ไร่ และ 49 วันและ 60 วันหลังการย้ายปลูก ต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ยในโตรเจน จะมีการเจริญเติบโตที่แตกต่างกับต้นพริกในตำรับอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีระดับการเจริญเติบโตที่น้อยกว่าตำรับอื่น ๆ ส่วนต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนที่ระดับ 75 กก.N/ไร่ มีการเจริญเติบโตด้านความสูงของต้นมากที่สุดตั้งแต่มีอายุได้ 21 วันหลังการย้ายปลูกและแตกต่างกับต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 18)

มุกดา(2544) กล่าวว่า ธาตุไนโตรเจนเป็นส่วนประกอบสำคัญของการเจริญเติบโตของพืชด้านลำต้น หากได้รับไนโตรเจนที่เพียงพอกับความต้องการของพริกจะทำให้ต้นพริกมีการเจริญเติบโตดีกว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจน พบว่า พื้นที่ที่ทำการทดลองครั้งนี้ปริมาณไนโตรเจนในระดับที่ต่ำ จากวันแรกของการวัดความสูงของต้นพริก(14 วันหลังการย้ายปลูก) ความสูงของต้นพริกยังไม่มี ความแตกต่างกันแต่อย่างใด แต่เมื่อทำการวัดครั้งที่ 2 (21 วันหลังการย้ายปลูก) เห็นได้ว่าต้นพริกแต่ละระดับเริ่มมีความแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากมีการใส่ปุ๋ยในโตรเจนครั้งแรก ส่งผลให้ต้นพริกในตำรับที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนมีธาตุไนโตรเจนเข้าไปช่วยการเจริญเติบโตด้านความสูงของต้นพริก และเมื่อมีการใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 ลงไป พบว่า ต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนและไม่ได้รับไนโตรเจนนั้นเริ่มมีความแตกต่างกัน โดยต้นพริกในระดับที่ 75 กก.N/ไร่ นั้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับต้นพริกที่ระดับ 0 กก.N/ไร่ และเมื่อทำการวัดที่ 60 หลังการย้ายปลูกก็พบว่า ต้นพริกที่ระดับ 0 กก.N/ไร่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนทุกระดับ สอดคล้องกับการทดลองของ Hegde (1997) ได้ทำการวัดความสูงต้นพริกที่

ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนที่ระดับต่าง ๆ โดยต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนจะมีความสูงน้อยกว่าระดับที่ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการศึกษาของ Naeem *et al.* (2002) ก็ให้ผลเช่นเดียวกัน ในด้านอิทธิพลของไนโตรเจนต่อการเจริญเติบโตด้านความสูง ต้นพริกจะมีความสูงที่เพิ่มขึ้นเมื่อได้รับไนโตรเจนมากขึ้นและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกันระหว่างต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนและไม่ได้รับไนโตรเจน

ตาราง 16 ความสูงของต้นพริก(ชม.)ที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับต่างๆกันหลังการย้ายปลูก

ระดับปุ๋ยไนโตรเจน (กก.N/ไร่)	ระยะเวลาหลังการย้ายปลูก (วัน)						
	14	21	28	35	42	49	60
0	15.00	23.50 ^b	34.50 ^b	47.25 ^b	60.00 ^b	67.50 ^c	71.00 ^c
15	14.75	23.50 ^b	34.75 ^b	49.25 ^b	61.25 ^b	71.25 ^{bc}	77.00 ^b
30	15.00	27.00 ^a	38.50 ^a	51.25 ^{ab}	62.25 ^{ab}	73.00 ^{ab}	78.75 ^{ab}
45	14.75	26.75 ^a	38.75 ^a	51.00 ^{ab}	65.00 ^{ab}	77.5 ^a	82.00 ^{ab}
60	13.87	28.25 ^a	38.50 ^a	50.75 ^{ab}	62.50 ^{ab}	74.75 ^{ab}	79.75 ^{ab}
75	14.75	29.50 ^a	42.00 ^a	54.50 ^a	66.75 ^a	78.00 ^a	83.25 ^a
C.V.(%)	11.71	6.91	6.25	6.74	5.67	4.50	4.24

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

ความกว้างทรงพุ่มของต้นพริก ในส่วนของความกว้างทรงพุ่มนั้น ต้นพริกที่รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับต่าง ๆ นั้นจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหลังจากการย้ายปลูกไปแล้ว 35 วัน โดยต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนนั้นมีแนวโน้มที่เจริญเติบโตด้านความกว้างทรงพุ่มที่น้อยกว่าระดับอื่น ๆ เนื่องจากมีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะ 30 วันหลังการย้ายปลูก ส่งผลให้ต้นพริกมีการดูดใช้ในโตรเจนคล้ายกับผลของความสูงต้นพริกที่เริ่มมีความแตกต่างระหว่างต้นพริกที่ได้รับไนโตรเจนและไม่ได้รับไนโตรเจน ซึ่งต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนที่ระดับ 45, 60 และ 75 กก.N/ไร่ จะมีลักษณะการเจริญเติบโตของความกว้างทรงพุ่มที่มากกว่าระดับอื่นๆ แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 17)

อย่างไรก็ตามพบว่า ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนที่ระดับ 60 และ 75 กก.N/ไร่ การแตกตาใบของพริกจะมีมากและเกิดบ่อยหลังจากการตัดแต่งกิ่งไปแล้ว และจำเป็นต้องมีการตัดแต่งมากกว่า

ต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ยในโตรเจน เนื่องจากปุ๋ยในโตรเจนมีอิทธิพลด้านการเจริญมากกว่าธาตุอื่น ๆ หากได้รับในปริมาณที่มากเกินไปจนเกินไปจะทำให้มีการแตกกิ่งมากกว่าปกติและลักษณะของกิ่งก้านจะเปราะและหักง่าย (มุกดา, 2544)เมื่อเทียบกับระดับปุ๋ยในโตรเจนในระดับรองลงมา(15, 30 และ 45 กก.N/ไร่) จากการศึกษาของ Naeem *et al.*(2002) พบว่าต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนในระดับที่สูงขึ้นจะมีจำนวนกิ่งมากกว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับในโตรเจนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เช่นเดียวกับ Hedge (1997) ที่พบว่า ต้นพริกจะมีความกว้างทรงพุ่มมากขึ้นเมื่อได้รับในโตรเจนในระดับสูงขึ้น

ตาราง 17 ความกว้างทรงพุ่ม(ซม.)ของต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนในระดับต่างๆหลังการย้ายปลูก

ระดับปุ๋ยในโตรเจน (กก.N/ไร่)	ระยะเวลาหลังการย้ายปลูก (วัน)						
	14	21	28	35	42	49	60
0	16.25	27.00	39.25	45.00 ^c	52.57 ^c	58.50 ^c	65.50 ^c
15	16.75	27.75	40.00	47.00 ^{bc}	55.75 ^{bc}	61.25 ^{bc}	68.00 ^{bc}
30	16.50	27.00	39.00	48.50 ^b	58.75 ^{ab}	64.75 ^{ab}	68.50 ^{abc}
45	16.00	27.00	39.25	49.00 ^b	59.00 ^{ab}	65.50 ^a	72.50 ^a
60	16.00	27.25	40.75	52.25 ^a	59.50 ^{ab}	67.75 ^a	71.75 ^{ab}
75	16.25	26.25	37.75	49.5 ^{ab}	61.75 ^a	67.25 ^a	72.25 ^a
C.V.(%)	8.78	6.37	5.57	4.21	4.57	4.12	4.00

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

$P \leq .05$ โดย Least significant difference

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4.2.3. ผลของปุ๋ยต่อผลผลิตของพริก

ขนาดของผลพริก เมื่อต้นพริกได้รับปุ๋ยในโตรเจนที่ระดับต่างๆ ผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยในโตรเจนในตำรับ 75 กก.N/ไร่ จะมีความกว้างของผลพริกมากที่สุดและแตกต่างจากผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยในโตรเจนที่ระดับ 0, 15 และ 60 กก.N/ไร่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนของความยาวของผลพริกก็ให้ผลเช่นเดียวกัน โดยผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยในโตรเจนในตำรับ 75 กก.N/ไร่ มีขนาดผลที่ยาวที่สุด ซึ่งทำให้ผลพริกในตำรับนี้มีขนาดของผลพริกที่ใหญ่ที่สุด (ตาราง 18) เนื่องจากในโตรเจนมีส่วนในการเพิ่มขนาดของผลผลิตหากได้รับในอัตราที่เหมาะสม Naeem

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

(2002) พบว่า ผลพริกที่ได้รับในโตรเจนเพิ่มขึ้นจะมีขนาดของผลพริกเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ต้นพริกในการทดลองที่ได้รับในโตรเจนในระดับสูงจะมีการหลุดร่วงของดอกไปมากเนื่องจากการอวบน้ำของต้นพริกมีมากเกินไป ทำให้เหลือดอกในแต่ละกิ่งก้านไม่มากนักจึงไม่มีการแก่งแย่งธาตุอาหารกันทำให้ผลพริกมีขนาดของผลมากกว่าระดับในโตรเจนอื่น ๆ

น้ำหนักเฉลี่ยต่อผล ในส่วนของน้ำหนักเฉลี่ยต่อผล พบว่า ต้นพริกได้รับปุ๋ยในโตรเจนในตำรับ 75 กก.N/ไร่ มีน้ำหนักเฉลี่ยต่อผลสูงที่สุด แต่ก็ไม่ได้มีความแตกต่างกับที่ได้รับในโตรเจนที่ระดับ 30 และ 45 กก.N/ไร่ เนื่องจากในโตรเจนที่พอเพียงต่อความต้องการของพืชจะทำให้ต้นพริกมีความสมบูรณ์และสามารถในผลผลิตที่มีคุณภาพได้(มุกดา, 2544)

ผลผลิตรวมเฉลี่ย ในด้านผลผลิตรวมนั้นต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนในตำรับ 60 และ 75 กก.N/ไร่ ให้ผลผลิตต่ำกว่าที่ระดับอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยต้นพริกได้รับปุ๋ยในโตรเจนที่ระดับ 15 และ 45 กก.N/ไร่จะให้ผลผลิตสูงที่สุด มุกดา (2544) กล่าวว่าในโตรเจนจะมีส่วนเร่งอัตราการเจริญเติบโตทางลำต้นมากและหากได้รับในโตรเจนในระดับที่มากกว่าความต้องการของพืชจะทำให้ต้นพริกออกดอกช้า ดอกร่วงง่าย ผลผลิตตึ้นน้อย เพราะการเจริญเน้นไปทางความสูงและความกว้างทรงพุ่มของพริกมากกว่า

อย่างไรก็ตามพบว่า ต้นพริกที่มีได้รับปุ๋ยในโตรเจนนั้นจะมีอายุในการเก็บเกี่ยวผลผลิตนานกว่าต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ยในโตรเจน แต่การออกดอกกลับพบว่าการใส่ปุ๋ยในโตรเจนในระดับ 0, 15, 30 และ 45 กก.N/ไร่จะมีการออกดอกก่อนต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนในตำรับ 60 และ 75 กก.N/ไร่ ประมาณ 1 อาทิตย์ เนื่องจากต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยในโตรเจนในตำรับ 60 และ 75 กก.N/ไร่นั้น จะเกิดการเหี่ยวตั้งแต่อาทิตย์แรกหลังจากทำการใส่ปุ๋ยในโตรเจนครั้งที่สองลงไป(42 วันหลังการย้ายปลูก) และจะมีการแตกกิ่งและใบออกมาแล้วจึงค่อยมีการออกดอกพริกต่อไป โดยในช่วงแรกของการออกดอกพริกก็ยังคงมีการแตกตาและใบออกมา แต่เมื่อทำการตัดแต่งกิ่งแล้วการแตกตาและเพื่อใบลดลงแต่ก็ยังคงมีการติดผลที่น้อยกว่าระดับอื่น

ตาราง 18 ขนาดของผลพริก น้ำหนักเฉลี่ยต่อผล และผลผลิตทั้งหมดของพริกที่ได้รับปุ๋ยใน ไตรเจน ในระดับต่างๆกันหลังการย้ายปลูก

ระดับปุ๋ยในไตรเจน (กก.N/ไร่)	ความกว้างผลพริก (ซม.)	ความยาวผลพริก (ซม.)	น้ำหนักเฉลี่ย (ก./ผล)	ผลผลิตรวม (กก./ไร่)
0	1.73 ^b	13.87 ^{bc}	13.31 ^{bc}	2,552.20 ^{bc}
15	1.75 ^b	14.53 ^{abc}	12.84 ^c	3,596.50 ^a
30	1.81 ^{ab}	14.68 ^{ab}	14.31 ^{abc}	2,694.5 ^b
45	1.85 ^{ab}	14.32 ^{abc}	14.83 ^a	3,925.6 ^a
60	1.76 ^b	13.48 ^c	13.84 ^{bc}	2,304.8 ^c
75	1.89 ^a	14.91 ^a	14.99 ^a	2,311.4 ^c
C.V.(%)	2.68	2.69	7.43	9.95

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่ต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

4.2.4. ผลของปุ๋ยต่อคุณภาพของผลผลิตพริก

สีของผลพริก พบว่า สีผิวของผลพริกที่ได้รับใน ไตรเจนจะมีสีเขียวและเข้มกว่าผลพริกที่ไม่ได้รับใน ไตรเจน แต่สีเขียวที่แสดงออกของผลพริกนั้น ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ค่า Chroma ที่แสดงออกถึงความบริสุทธิ์ของสีผิวนั้น ในระดับใน ไตรเจน 0 กก.N/ไร่ นั้นจะมีความบริสุทธิ์มากกว่า และค่า Lightness นั้นจะมีสีอ่อนกว่า ผลพริกที่ได้รับใน ไตรเจน

ค่า Lightness ดังแสดงในตาราง 21 เป็นค่าแสดงว่าผลพริกในแต่ละผลมีสีอ่อนหรือสีเข้ม โดยพบว่าในต้นพริกที่ไม่ได้รับปุ๋ยใน ไตรเจนนั้นจะมีค่า Lightness ที่มากที่สุด ซึ่งแสดงว่าสีของผลพริกมีสีอ่อนกว่าผลของต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยใน ไตรเจน ส่วนผลพริกที่ได้รับปุ๋ยใน ไตรเจนที่ระดับ 75 กก.N/ไร่มีสีของผลพริกที่เข้มที่สุด แต่ก็ไม่ได้แตกต่างจากที่ได้รับปุ๋ยใน ไตรเจนที่ระดับ 30 และ 45 กก.N/ไร่ เนื่องจากใน ไตรเจนจะส่งเสริมให้ผลผลิตมีสีเขียวเข้มเนื่องจากเป็นส่วนประกอบของรงควัตถุสีเขียว หากได้รับใน ไตรเจนมากจะทำให้มีสีผิวของพริกมีความเข้มมากกว่าผลพริกที่ไม่ได้รับใน ไตรเจน (สุชาติ, 2546)

ค่า Hue angle เป็นค่าแสดงสีของผลพริกที่สามารถมองเห็นได้ จากตาราง 21 ค่า Hue angle อยู่ในช่วงสีเหลืองถึงเหลืองเขียว และผลพริกที่คั้นพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในตำรับ 75 กก. N/ไร่ มีค่าสูงที่สุด ซึ่งหมายถึงมีสีเขียวมากกว่าระดับอื่น ๆ แต่ก็ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด เนื่องจากไนโตรเจนเป็นส่วนประกอบของรงควัตถุสีเขียวเมื่อได้รับไนโตรเจนมากขึ้นก็ทำให้มีผิวของผลพริกมีสีเขียวกว่าผลพริกที่ระดับ 0 กก. N/ไร่

ด้านค่า Chroma เป็นค่าแสดงความบริสุทธิ์ของค่า Hue angle หรือความบริสุทธิ์ของสีที่สะท้อนออกมา โดยพบว่า ผลพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนจะมีสีที่บริสุทธิ์หรือสดใสกว่าผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนที่ระดับ 75 กก. N/ไร่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความแตกต่างจากผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนที่ระดับอื่น ๆ เนื่องจากผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนจะมีสีผลที่คล้ำทำให้การวัดสีผิวของสีผิวจริงแสดงออกมาได้น้อยกว่าผลพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจน

ตาราง 19 ค่า Lightness, Hue angle และ Chroma ของผลพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนที่ระดับต่าง ๆ กัน

ระดับปุ๋ยไนโตรเจน (กก. N/ไร่)	Lightness	Hue angle(°)	Chroma
0	50.83 ^a	114.22	39.16 ^a
15	49.49 ^{ab}	114.73	38.70 ^{ab}
30	47.65 ^b	112.87	36.90 ^{ab}
45	47.86 ^b	115.59	36.86 ^{ab}
60	49.18 ^{ab}	115.12	38.69 ^{ab}
75	47.60 ^b	116.44	36.40 ^b
C.V.(%)	1.92	2.00	2.77

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .05$ โดย Least significant difference

ปริมาณน้ำ จากตาราง 20 พบว่า ปริมาณน้ำในผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนสูงกว่าที่ไม่ได้รับไนโตรเจนเพียงเล็กน้อยแต่ก็ไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด มุกดา(2544) กล่าวว่าหากได้รับไนโตรเจนมากขึ้นผลพริกจะมีการอ้วนน้ำมากขึ้น เนื่องจากโปรโตพลาสซึมในผลพริกประกอบไปด้วยน้ำ ทำให้ผลพริกมีการอ้วนและน้ำน้ำ(สุชาติ, 2546)

ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ ผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับ 15 กก.N/ไร่ นั้น มีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้มากที่สุดแต่ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับผลพริกที่ต้นพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับอื่น ๆ ยกเว้นผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับ 60 กก.N/ไร่ ที่มีปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้น้อยที่สุด แต่ก็ใกล้เคียงกับที่ได้รับไนโตรเจนที่ 75 กก.N/ไร่ (ตาราง 20) เนื่องจากต้นพริกที่ไม่ได้รับไนโตรเจนจะมีการสร้างเนื้อเยื่อของผลได้น้อยกว่าที่ได้รับไนโตรเจน แต่ถ้าหากได้รับไนโตรเจนมากเกินไปก็จะทำให้ฝัมน้ำน้ำ จึงเป็นเหตุให้ส่วนของแข็งละลายน้ำได้ลดลงได้

ปริมาณวิตามินซี จากตาราง 22 พบว่า ผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับ 45 กก.N/ไร่ มีปริมาณวิตามินซีสูงที่สุด แต่อย่างไรก็ตามปริมาณวิตามินซีในผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนในแต่ละระดับนั้น ไม่ได้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ Das and Mishra (1972) กล่าวว่า หากมีการเพิ่มระดับไนโตรเจนสูงขึ้นไปจะมีปริมาณของวิตามินซีลดลง อาจเกิดจากผลพริกที่ได้รับไนโตรเจนที่ระดับสูงนั้นจะมีปริมาณน้ำมากซึ่งเป็นส่วนในการเจือจางปริมาณวิตามินซีที่วัดออกมาได้

ปริมาณสารแคปไซซิน พบว่า ปริมาณสารแคปไซซินจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับ 15 กก.N/ไร่ จะมีปริมาณแคปไซซินสูงที่สุดและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับ 0 และ 75 กก.N/ไร่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 20) แต่จะไม่แตกต่างกับที่ได้รับไนโตรเจนในระดับ 30, 45 และ 60 กก.N/ไร่ แต่ระดับไนโตรเจนที่ 75 กก.N/ไร่ ปริมาณแคปไซซินกลับมีค่าลดลงจนไม่มีความแตกต่างกับระดับไนโตรเจนที่ 0 กก.N/ไร่ สอดคล้องกับการศึกษาของ Johnson (1996) ที่ทำการทดลองปลูกพริกโดยใช้ปุ๋ยเคมี พบว่า ต้นพริกที่ได้รับระดับไนโตรเจนที่เพิ่มขึ้นจะมีปริมาณแคปไซซินที่มากขึ้นแต่เมื่อถึงระดับหนึ่งแล้วหากเพิ่มระดับไนโตรเจนไปอีก ปริมาณแคปไซซินจะไม่เพิ่มขึ้นแต่กลับค่อยลดลงแทน เนื่องจากในการหาปริมาณแคปไซซินนั้นจะนำผลพริกทั้งหมดมาปั่นรวมกันแล้วนำไปสกัดหาปริมาณแคปไซซิน ระดับไนโตรเจน 75 กก.N/ไร่ ในด้านของขนาดผลพริกพบว่า มีขนาดผลพริกที่มากที่สุดทำให้เมื่อนำไปวัดปริมาณแคปไซซินนั้น จะทำให้ความเข้มข้นของแคปไซซินที่มีในผลพริกถูกเจือจางไป (คนัย, 2552)

จากการทดลอง พบว่า ผลพริกที่ผลพริกที่ต้นพริกได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในตำรับต่างๆ นั้น ค่าของปริมาณน้ำและปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้จะให้ผลที่สอดคล้องกันในแต่ละตำรับ (ตาราง

20) ส่วนปริมาณวิตามินและปริมาณสารแคปไซซินก็เช่นเดียวกันจะมีผลที่สอดคล้องกันไปในแต่ละตำรับ (ตาราง 20)

ตาราง 20 ปริมาณน้ำ (%) ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (%) ปริมาณวิตามินซี (mg/100g.fw.) และปริมาณสารแคปไซซิน (scoville unit) ของผลพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับต่างๆกัน

ระดับปุ๋ยไนโตรเจน (กก.N/ไร่)	ปริมาณน้ำ	ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้	ปริมาณวิตามินซี	ปริมาณสารแคปไซซิน
0	82.94	6.98 ^{ab}	50.86	4525 ^b
15	83.60	7.88 ^a	55.31	6855 ^a
30	83.04	7.20 ^{ab}	58.55	6545 ^a
45	83.50	7.550 ^{ab}	68.17	6440 ^a
60	82.85	6.85 ^b	49.56	6130 ^a
75	83.51	7.10 ^{ab}	49.16	4135 ^b
C.V.(%)	0.80	5.49	39.87	30.39

หมายเหตุ ตัวอักษรที่ตามหลังค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

$P \leq .05$ โดย Least significant difference

ปริมาณคลอโรฟิลล์ ผลจากการวิเคราะห์ปริมาณของคลอโรฟิลล์ ทั้งคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และคลอโรฟิลล์รวมทั้งหมดในผลพริกไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 21) ถึงแม้ว่าต้นพริกได้รับปริมาณไนโตรเจนที่แตกต่างกันก็ตาม แม้ว่าไนโตรเจนจะเป็นส่วนประกอบของคลอโรฟิลล์(สุชาติ, 2546)แต่ในการทดลองนี้พบว่า ปริมาณของคลอโรฟิลล์ของแต่ละระดับไม่ได้แตกต่างกันเลย อาจเกิดจากปริมาณน้ำที่มากขึ้นเมื่อได้รับไนโตรเจนมากขึ้น ทำให้ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่วัดออกมาได้มีค่าไม่แตกต่างกับผลพริกในระดับ 0 กก.N/ไร่

ตาราง 21 ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และคลอโรฟิลล์ทั้งหมด(mg./100 g.fw.)
ของผลพริกที่ได้รับปุ๋ยไนโตรเจนในระดับต่างๆกัน

ระดับปุ๋ยไนโตรเจน (กก.N/ไร่)	Chlorophyll a	Chlorophyll b	Total Chlorophyll
0	0.0455	0.0255	0.0710
15	0.0425	0.0230	0.0665
30	0.0420	0.0240	0.0650
45	0.0410	0.0225	0.0635
60	0.0435	0.0245	0.0680
75	0.0455	0.0260	0.0715
C.V.(%)	7.99	8.13	8.74

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved